

НАША ГАЗЕТА МАТИМЕ ІНШУ НАЗВУ,

ЯКУ ПРИДУМАЄТЕ ДЛЯ НЕЇ ВИ,
ДОРОГІ ЧИТАЧІ.

Ми вирішили змінити найменування нашого часопису то-
му, що воно мало ідеологічний присмак, а ми хочемо
бути газетою для всіх молодих (і старших) незалежно
від їхніх політичних поглядів. Про необхідність онов-
лення назви тижневика писали й ви у листах до ре-
дакції, тож тепер просимо вас мобілізувати всю вашу
фантазію і включитися в

КОНКУРС

НА КРАЩУ НОВУ НАЗВУ НИНІШНЬОГО
«МОЛОДОГО КОМУНАРА»

Хай фантазія ваша не знає меж. Тобто ви можете над-
силати нам скільки завгодно варіантів майбутньої наз-
ви — яких хочете, на власний смак. Нам, та й вам, оче-
видно, теж, хотілося б, аби нове ім'я єдиної в області
молодіжної газети було милозвучним і негроміздким.
Ваші пропозиції (СТРОК ІХ НАДСИЛАННЯ — ДО 1 ГРУ-

ДНЯ Ц. Р.) ми регулярно друкуватимемо, і всі бажані
можуть вибрати найліпшу й написати нам про це. Отак
гуртом — ви і журналісти «МК» — виберемо найсмпат-
тичніше ім'я вашій улюбленій газеті. Його автор

ОДЕРЖИТЬ ЦІННИЙ ПРИЗ
І МАТИМЕ СПРИЯННЯ

В ПРИДБАННІ ТУРПУТІВКИ ЗА КОРДОН.

А щоб ми знали, кого нагороджувати, не забудьте в
листах з пропозиціями вказати своє прізвище, ім'я, по-
батькові й точну поштову адресу.

У квитанціях на передплату нашої газети вказуйте
стару назву — «Молодий комунар». Передплатна ціна
на рік — усього

9 КРБ. 60 КОП.

Наш часопис, як і раніше, відрізнятиметься від інших
видань різноманітністю публікацій, як серйозних, так і

більш легких для сприйняття — про кохання, кіно, му-
зику, спорт, шкільне та студентське життя; на сторін-
ках нашої газети ви знайдете гостросюжетні розповіді
про дивовижні пригоди й неймовірні явища, подорожі,
фантастику, оповідання, вірші, поради по домашньому
господарюванню, загадки, кросворди, турніри, відпові-
ді на ваші запитання. У нас дуже успішно працюють

«КЛУБ ЗНАЙОМСТВ»,

через який можна знайти собі друга життя, і

«ПОШТОВА СКРИНЬКА»,

з допомогою якої ви відшукаєте колег по різних за-
хопленнях.

Усе це — у добре знайомій вам газеті з новою наз-
вою, яку, нагадаємо, придумаєте для своєї газети ви
самі!

Чекаємо пропозицій!

ЗВЕРНЕННЯ

НОВОГО КОМСОМОЛЬСЬКОГО АКТИВУ СВІТЛОВДСЬКОЇ МІСЬКОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДО КОМСОМОЛЬЦІВ УКРАЇНИ.

Процес демократизації комсомолу України почався з XXVI з'їзду ЛКСМУ (МДС). На жаль, на цьому з'їзді демократично настроєні депутати опинилися в меншості, і не було вирішено питання про зміну статусу та назви організації. Комсомол України давно не відповідає ані своєму статусові, ані назві. Ми вважаємо, що наша організація не політична, як підтвердження цього — події, що мали місце у нашій країні за останні п'ять років. Ніде й ніколи комсомол не виявив своєї активності у політичному житті.

Головним для нас було — вираження інтересів молоді та захист її прав, вирішення соціальних

проблем, що стоять перед молоддю.

На жаль, III-я комсомольська, «апаратна», конференція під керівництвом Центрального Комітету комсомолу України намагалася задумати демократичні засади в нашій організації. Але ми впевнені, що її постанови виконувалися лише на папері.

Молодь, а від її імені комсомол, підтримувала розвиток демократії на Україні та побудову суверенної української держави.

Ми звертаємося до комсомольців і молодих людей України, а також до Пленуму ЦК ЛКСМУ (МДС) підтримати нас у таких питаннях:

1. Негайно скасувати з'їзд комсомолу України, під час якого роз-

глянути питання про статус організації та про її назву.

2. Вважати, що ми повинні бути деполітизованою та деідеологізованою організацією соціального захисту молоді, та об'єднувати у своїх рядах усіх молодих людей, незалежно від їх партійної приналежності та ідейних переконань.

3. Комсомольці України, просимо утриматися від виходу з комсомолу до рішення з'їзду (у випадку, якщо з'їзд буде проведено до 1 листопада 1991 року), і створити на базі комсомолу нову молодіжну організацію з іншими структурами.

У випадку, якщо нас не підтримає ЦК комсомолу України, ми

не вважаємо доцільності існування нашої «політичної» організації і найближчим часом будемо проводити реорганізацію та перейменування нашої міської організації. Давайте більше не допускати подібних, таких, як на Львівську молодіжну організацію Олександра Шалапана.

На закінчення хочемо висловити подяку ЦК ВЛКСМ та ЦК ЛКСМУ за те, що під час страшних днів державного перевороту вони знайшли мужність не підтримати путчистів.

Секретар Світловдського міськомкому комсомолу
С. СЕРЕДА

Інвентаризація

майна КПРС

Більше тижня працює тимчасова депутатська комісія «По визначенню правового режиму майна Компартії України, взятого під охорону», створена рішенням Кіровоградського міськвиконкому. Її очолює М. О. Безлатний.

Разом з представниками обласної прокуратури члени комісії знайшли в обкомі партії документи секретаріату ЦК КПРС, які той надіслав і в наш обком «для орієнтації комуністів на підтримку ДКНС». Члени комісії повернули особисті речі працівникам опечатаних приміщень. Зараз, згідно з відповідними Указами Президії Верховної Ради України, проходить напружена робота по інвентаризації майна КПУ в приміщеннях обкому партії, громадсько-політичного центру та автобаз.

Наш кор.

НОВИМ СТАВ «СТАРИЙ» РЕДАКТОР

У минулому номері «Молодий комунар» повідомляв, що в газеті «Кіровоградська правда» тепер новий редактор, обраний колективом М. В. Пісковий. Та минуло кілька днів, і працівники редакції знову мусили таємно голосувати з того ж приводу. Ні, газетарі не доповнили й не змінили списку претендентів на керівний пост. Прізвища в бюлетені було внесено ті ж, що й попереднього разу (дві кандидатури). Просто результати минулого голосування виявилися юридично невірними, оскільки обранець не діваста тоді більше половини голосів спискового складу колективу. А цього разу діваста. Редактор — знову М. В. Пісковий. Присутні на зборі проголосували також за те, що «Кіровоградська правда» (донедавна орган обкому Компартії України) ні за яких умов не буде примикати до будь-яких політичних формувань і не братиме їх у співзасновники.

Наш кор.

І БУВ ТРУП...

Класично відома п'єса відношення до цього не має: труп був справжнім. Літній житель міста звів свої рахунки з життям, як говорять у подібних випадках. Помер бідолаха прямо на центральному ринку.

Приїхала міліція, склала протокола, істерично говорила жінка, — та й поїхала. Ще й вилаяли мене, що просила труп не залишати. У нас немає транспорту, ка-

жуть, ми вам не зобов'язані трупи розвозити!

Мене розповідь ця не здивувала. Не раз зустрічалася з подібними скаргами. Правда, писати про цю історію не стала. Не тому, що міліцію пожаліла. У даному випадку не така вже й винувата міліція. Грубість не виправдовує, а з транспортом у неї становище скрутне.

Пригадати трагічний випадок на централь-

ному ринку мене змусила розмова з начальником Ленінського райвідділу міліції М. Я. Швецем. Навіть не розмова, а його сердита репліка.

— Що ви там балакаєте про міліцію! Хоч що-небудь ви для неї зробили? Хоч би з трупами допомогли!

А означало це ось що. У міліції, справді, відсутній транспорт, щоб перевозити трупи. Зперше я почула про цю проблему ще кілька років тому, коли збираючи матеріал про роботу міліції, чергува-

ла в Ленінському РВВС. Цікаво, що перший виклик (мій) був пов'язаний з самогубством. Уже тоді розкрилися мені проблеми транспортування покійників. І за цей час становище не тільки не змінилося, а скоріше погіршилося, як все у нашому злиденному житті.

— Куди вже тільки я не звертався, — говорить М. Я. Швець. — Від обкому партії до...

Куди ще — Микола Якович не договорив. Наш кор.

Знаменита Пермська балетна школа обростає новим визнанням за кордоном, тепер уже як початковий кадрів... для вар'єте.

Зараз у найбільшій отелі Софії і Пловдива демонструється дві програми вар'єте, запропоновані перм'янами. Одну з них з першого серпня зможуть оцінити глядачі Німеччини, а потім Франції.

За умовами контракту виключається будь-яке недотримання дисципліни і можливість побічного заробітку з допомогою найдревнішої професії. За порушення — штраф, розрив контракту і відправка додому.

В одному з найбрудніших міст України — Запоріжжі — знову вибухнули екологічні пристрасті. Захистити жителів міста від диму заводських труб цього разу вирішили прийжди — анархісти і зелені, — що прибули з Москви, Києва, Воронежа, Саратову, Казані та інших міст. Вони розбили наметове містечко протесту біля дельних заводів, вимагають їхнього закриття і перепрофілювання.

За повідомленням італійської газети «Републіка» голова Ради міністрів Італії Джуліо Андреотті одержав послання від

Президента СРСР Михайла Горбачова, в якому спростовуються чутки про причетність КДБ до замаху в 1981 році на главу римсько-католицької церкви Іоанна Павла II. Цей документ є відповіддю на конкретні запитання і є підсумком розслідування, проведеного у Москві за наказом Горбачова.

Пікантна подорож не давнього візиту президента США на Україну прозвучала на одній із прес-конференцій української опозиції: як стало відомо із близьких до американської адміністрації кіл, під час проїзду президента по київському Хрещатику Джордж Буш, дивлячись на планети, запитав, не в Україні розквартировані американські війська. Хтось із почу пояснив Бушу, що перед словами «...гоу ху!» стоїть не широко відома в народі назва американських солдат-янки, а прізвище віце-президента СРСР Янаєва.

«Слава буде такій Україні...»

Минулої неділі біля пам'ятника Т. Шевченку відбувся санкціонований мітинг, організований міською організацією Української Республіканської партії на тему: «Україна і Союз». Лейтмотив більшості виступів: Україна здобула незалежність, але для того, щоб побудувати справжню державу, треба докласти багато праці, є загроза створити суверенний оазис комунізму, адже КПУ нещодавно провела підпільний пленум і «кадри, які вирішують все», так просто не здадуться... Недарма Горбачов, повернувшись з Криму, як зазначив виступаючий, винадає педінституту І. Бублин, найперше сказав: «Тепер побачимо, на що здатні демократи».

Викладач КСМУ В. Бурков підкреслює, що наш час дуже нагадує післяреволюційний (1917—1918 рр.) на Україні, а Л. Кравчук фактично опинився в ролі голови Центральної Ради... Він нагадав слова Винниченка, нашого земляка, про той непростий період. Закликав до єдності всіх націй на Україні.

На мітингу виступили також народні депутати УРСР В. Шишкін і В. Панченко. Вони привітали земляків з незалежністю України, закликали до роботи для будівництва держави. Того дня до мікрофона підходило дуже багато виступаючих, перераховувати їх нема потреби, хочеться лише відзначити, що більшість з них повторювали своїх попередників, не несли слухачам ніякої нової інформації, а інвалід М. Лисак дозволив собі навіть грубий непристойний жарг.

Мені особисто найбільше сподобався виступ депутата міськради Т. Колесникової. Вона закликала відмовитися від проявів більшовизму у будь-яких формах (доноси, насильство, порушення прав людини, т. ін.). Відзначила, що маємо збудувати демократичну, економічно сильну Україну. Виступ свій закінчила словами: «Слава буде такій Україні!».

У виступах звучали пропозиції перейменувати місто, демонтувати пам'ятник Кірову та перейменувати центральну площу, деякі вулиці. Вони знайшли відображення в резолюції, яку проголосувала переважна більшість присутніх. До резолюції ввійшли також пропозиції розмістити в будинку обкому КПУ українську гімназію, а в колишній Будинок політосвіти перевести клуб ім. Калініна, у нинішньому ж приміщенні клубу відкрити синагогу.

Біля пам'ятника Кобзарю знову було піднято синьо-жовтий прапор, на що дала дозвіл міська влада. Цього разу ніяких нічних інцидентів не трапилося. У понеділок вранці прапор був на місці.

С. БОНДАР.
Фото В. ГРИБА.

М. Кіровоград.
Р. С. Як уже відомо, МАБУТЬ, І ЧИТАЧАМ «МН». У МИНУЛУ СЕРЕДУ НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ РЕСПУБЛІКИ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА В. І. ШИШКІНА ОБРАНО ГЕНЕРАЛЬНИМ ПРОКУРОРОМ УКРАЇНИ. ЦИРО ВІТАЄМО НАШОГО ОБРАНА І ЗНИЧНО НАБЛИЖИТИ ДО ЗДІСНЕННЯ ХОЧА Б БІЛЬШІСТЬ ВИСЛОВЛЕНИХ НА СЕСІЯХ НИМ ТА ІНШИМИ ПРОПОЗИЦІЯ. РЕДАКЦІЯ «МН».

Як воно сидиться на урані

Останнім часом у редакції побільшало листів, автори яких цікавилися радіаційною обстановкою в області. Про неї бесідують наш кореспондент і начальник Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології В. М. ВОЛКОВА.

КОР.: Валентинно Микитівно, передусім про те, що найбільше непокоїть наших читачів — який рівень радіації вважається незагрозливим для людини?

В. В.: Міністерство охорони здоров'я встановило безпечну норму — до 40 мікрорентген на годину. Середньосвітовий рівень — 11 мікрорентген на годину. Якщо десь постійно рівень вищий, заміри проводяться щодня й дані передаються в штаб цивільної оборони. В таких місцевостях люди можуть жити деякий час, але через кілька років треба виселити. Коли ж постійний рівень значно перевищує 60 мікрорентген на годину, людей слід звідти невідкладно вивозити.

КОР.: Скажіть, будь ласка, чи є у нашій області місця, які викликали б занепокоєння підвищенням рівнем випромінювання?

В. В.: Немає. Ми маємо 8 метеостанцій — у Кіровограді, Бобринці, Помічній, Гайвороні, Новомиргороді. Знам'яні. Долинський, Світловдський. Прилади в одному й тому ж місці щодоби вимірюють рівень радіації. Скажімо, у Гайвороні він постійно 14—15 мікрорентген на годину, а в Кіровограді приблизно 19—20. І ніхто його й не знизить. Чому? Бо Кіровоград розташований на гранітному пласті, тут є і уран, тому і фон вищий, ніж у Гайвороні. Але він природний і в межах нешкідливого. А ті ж самі 20 мікрорентгенів у Києві небезпечніші, бо туди після Чорнобиля мало не вся таблиця Менделєєва прийшла з повітря (в тому числі найстрашніші елементи — стронцій, цезій, плутоній) і пішла в зем-

лю, в поверхневий шар ґрунту. Нукліди перебралися в рослини, які люди їдять.

КОР.: А на нас Чорнобиль не вплинув?

В. В.: 1—3 травня 1986 р. через тиждень після аварії, наші прилади зареєстрували 195 мікрорентген на годину, потім рівень спав до 100—60, а десь до 1 серпня того ж року радіаційний рівень знизився до природних цифр. До речі, наші Помічна і Бобринець входять до 100-кілометрової зони Південно-Української АЕС, і якщо там станеться викид, у цих містах прилади зареєструють підвищення радіації. Поки що все там спокійно.

КОР.: Багато розмов навколо газу радону, який нібито переповнені наші житла...

В. В.: Радон у непомірній кількості викликає захворювання легень. Наявність цього газу у приміщенні залежить від матеріалу, з якого зроблені стіни споруди. Скажімо, цегла випромінює 14 мікрорентген на годину, а шлакобетон — десь 27. Цемент, щебінь — до 33 мікрорентген на годину. Радон живе 3 дні, але коли йде від стін, то перебуває в житлі постійно. Тому слід часто провітрювати квартири. Щебінь радіоактивний по природі, і в деяких гранітах області, де він добувається (Власівка поблизу Світловдська, Олександрійський район тощо) є рівень до 200 мікрорентгенів на годину.

КОР.: І такі камінці йдуть на будматеріали, з яких зводиться житло?

В. В.: Є спеціальні норми — для матеріалу, що йде на житло, на дороги в межах населених пунктів, на шляхи між ними і т. п. Будівельники повинні знати ці норми, повинні мати спеціальні прилади й заміряти рівень радіації, а от чи роблять вони це, я не знаю.

Розмову вела Н. ДАНИЛЕНКО.

ВІРТЕ ЧАКАУНАМ!

На сеансі Юрія Тарасова, що відбулися в останні дні літа, про котрого я чув, як говориться, краєм вуха, мене буквально потягла моя знайома. У неї знаєчка з'явився безліч болячок. А так як серед них були і розхитані нерви, думаю, піду подивлюся, як молодий міняється на очах. І що мене найбільше здивувало, що люди справді мінялися.

Інваліди ставали майже здоровими, тяжкохворі значно покращували свій стан. Всі вони повинні завдячувати міському об'єднанню «Знання», яке запросило відомого чаклуна.

Ті, хто знемагає багатьма недугами, Юрія Тарасова знають добре. Бажаючих познайомитися з історією магичної сили цієї людини не заради віри,

відсилаємо до останніх номерів журналу «Роботниця». Ми ж скажемо, що вірити Юрію Тарасову можна.

Що людина може висіти в повітрі, спіраючись потилицею і п'ятами на спинки стільців, це не новина. Не новина й інші впливи гіпнозу, знайомі нам з телесансів Кашпіровського: різні похитування головою, помахи руками. Не знаю, чи справді так людину покидають навчання і різні болячки, але сотні тисячі людей у залі обласної філармонії, де відбувалися сеанси, в це широкі вірили. Не знаю, чи допомагають ці чаклуна, яким він «проганяє» з людини хвороби, але знаю, що люди в це вірять не заради віри.

Є дуже й дуже багато випадків, коли дійсно хвороби покидали людей. Ну а те, що Юрій Тарасов продемонстрував на закінчення одного з сеансів, на якому був і я (кажуть, що таке відбувалося на всіх), є не що інше, як справжнє чудо. Ніколи подумати не міг, що хворі люди, інваліди, котрі вісім років не ходили — пішли. Що на сцену ледве добиралися з палицею, а в зал сходили навіть її забувши. Саме тоді я, повірив Юрію Тарасову, повірив у неймовірну силу і прекрасні можливості чаклуна.

...Тим паче, що моя знайома наче стала врівноваженою.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

І З БОГОМ, І З ЧОРТОМ...

Мої сусіди, жителі вулиці з урочистою назвою Героїв Сталінграда (будинки 24, 26, 28) з настанням дощів згадують Бога і чорта і Василя Георгійовича Мухіна (голову міськради) одним рядком, який для цитування не годиться. Справа не в тому, що ці будинки побудували погано і по-вільно (їх, між іншим, не так вже й повільно будували — це правда), але побудувавши, зовсім не подумали, що люди заслуговують хоч на якісь нормальні умови, що буде осінь і будуть до-

щі, що наш уряд і потурбувався, аби ми не переобтяжували себе взуттям, це не означає, що жителі нещасного мікрорайону повинні ходити по коліна у багнюці. Мало того, що до цих будинків під'їзду пасажирського транспорту майже немає, (за винятком де-в'ятої маршрутки, чекаючи її, можна вприти, а про маршрутне таксі «Жадова — Лісопаркова» невідомий автор склав: «Буду тебе хоч сім літ ждати...»), так і нормальної дороги немає. І тому я звертаюся до заступника голо-

ви міськвиконкому В. Я. Беренка, котрий курирує цю сферу. Якщо вже будівельники виявили таку безтурботність і типову для них халатність, то, можливо, дасте вказівку, хоч «заднім числом», навести лад і хоч раз довести, що радянська влада все-таки існує? Розумію, як це важко робити сьогодні, коли всі «качають права» і ніхто нікому не підвладний, та неже вашої влади не вистачить, щоб покласти кілька метрів асфальту? Не вірю!

В. ЛЕВЧОКО.

ЩОБ НЕ ПУСТИТИ З МОЛОТКА

У кого сьогодні не болить голова через стан нашої культури? Я маю на увазі, зрозуміло, людей, які мають відношення до культури, як посадові особи, керівники відповідних установ. Болить. Але...

Ось починається новий навчальний рік, а музична школа № 2 обласного центру не має де проводити заняття. Причина відома: наші надумані суверенітети, підпорядкування і так далі. Міська Рада приймає одне рішення, райвиконком його не виконують, — а страждають люди і діти.

Мало оптимізму звучало у доповіді начальника управління культури облвиконкому М. І. Сиченка на засіданні колегії обласного управління культури до початку нового навчального року в музичних школах області. На ній були присутніми заступники голів рай- і міськвиконкомів, начальники відділів культури, директори музичних навчальних закладів і естетичних центрів. У працівників культури, зрозуміло, багато проблем, частково вони звучали у виступах директора Маловишківської музичної школи П. Я. Бровченка, Олександрійської — В. С. Кодашевича, який, між іншим, говорив про складне становище музичної школи в умовах господаризму і про те, що гроші легко можна заробити, забувши про мораль і совість. Коротко звернувшись до присутніх голова Всеукраїнської музичної Спілки В. Г. Ворона, запевнивши, що лише тоді музична школа виконає свою місію, коли її вихованці прийдуть у концертні зали, в оперу, театр. Справді, хіба дивина для нас, що наші концертні зали порожні, навіть коли виступають зірки. Можливо, цю місію виконуватиме не тільки музична школа, а й дитяча філармонія області, про створення якої розповідала її директор В. Г. Тулянцева. Найголовнішу роль у її створенні зіграла міська влада, і хочеться сподіватися, що не тільки діти міста одержать можливість зустрічей з мистецтвом. Емоційним на колегії був виступ директора музичного училища Ю. В. Любимича. Здається, він єдиний, хто вніс конкретні пропозиції.

Спірною, очевидно, можна назвати і пропозицію Юрія Васильовича про припинення, хоча б тимчасове, росту шкіл, а думати про забезпечення вже існуючих кадрами висококваліфікованих спеціалістів. Але проігнорувати таку постановку питання було б невірно. Мені здається, що присутні не дуже зрозуміли, які проблеми виникають у зв'язку з Законом про місцеве самоврядування. З тривогою про це говорив поки що лише М. І. Сиченко.

До речі, залишається загадкою, чому робота колегії не зацікавила обласне управління народної освіти, і воно не знайшло за потрібне взяти в ній участь. Про це говорили і деякі виступачі.

Засідання закінчилось не на такій вже й песимістичній ноті. Ми, мовляв, живемо. Он на Харківщині будинки культури з молотка продають. Нехай мине нас зла чаша. Тривожно...

В. ФЕДОРОВА.

«Я ПИШУ МАЛЕНЬКУ ПОВІСТЬ»

УВАГА, КОНКУРС!

Аго-о-в, майбутні письменники! Як відомо, триває конкурс на кращу дитячу рукописну книжку, що проводиться Добровільним товариством любителів книги України. Включилися в цю роботу і майбутні письменники нашого краю. Цікаві рукописи готуються в Кіровограді і Олександрії, гострять пера в Новомиргороді і Онуфріївці. Ось, наприклад, члени дитячого відділення Аджамської сільської бібліотеки написали і художньо оформили збірку оповідань, віршів та казок. Назвали її «Веселка». В цій книжечці (обсяг двадцять одна сторінка) опубліковано 12 дитячих творів. П'ятнадцятирічний Ю. Лісовенко написав ліричну новелу «Село рідне — мій дім», О. Негода — автор зворушливої ліричної казки «Лісовий струмок», Н. Андрюшкова розповіла про викохану дитячу козулю («Зірочка»).

Нагадаємо шанувальникам красного письменства, що в конкурсі можуть брати участь діти і підлітки у віці від 10 до 16 років, що книжки можуть бути написані хоч одним автором, хоч кількома (сім'єю, членами літературних студій), що рукописи повинні мати вигляд справжньої книжки, а тексти слід писати від руки на мові, яка найближча авторам.

Надсилати рукописи слід на адресу обласної організації Товариства книголюбів.

І. ОЛІФІРЕНКО.

Ми не розраховували на Штірліца

РЕПЛІКА

Ой! Вже місяць співробітники управління по пресі, «Молодого комунара» та інших організацій в районі Луначарського, 36, не п'ють уранці чаю. То, може, вони п'ють наву; снажете ви, принаймні невідрегульований ринок це дозволяє. І взагалі, яка нам справа, що вони п'ють? У тому-то й суть, що вони нічого не п'ють. Але послушайте, я вам все поясню по-порядку. Не живають вони благородну рідину з тої причини, що доводиться бігати в одне відоме місце на сусідню територію. А це в наш час, як ви розумієте, не тільки створює певні незручності, але й небезпечно, тому, що є зазіханням на суверенітет чужих територій, де розташовані, перепрошую, відхожі місця, і невідомо, чим може скінчитися. Ви запитуєте, чому ж так сталося? Та тому, що вже місяць, як вода тече не туди, куди треба. Насамперед не по трубах.

«Чорт забирай» — лаються мої інтелігентні колеги, котрим все-таки доводиться зазіхати на суверенітет чужих територій; се ля ві, вважають розумні французи. Треба сказати, тільки-но вода потекла не туди, ми відразу ж подзвонили, куди слід. Тобто на центральну диспетчерську. «Ми володіємо інформацією», сказали нам. Ну, якщо володіють, подумали ми, значить будуть діяти, як ведеться у всіх цивілізованих країнах. І помилились. Минають дні, минають, як кажуть, ночі, минає тиждень, збігає другий, а вода все тече, але не туди, куди треба, а туалет все не працює. А на центральній диспетчерській і у водоналі всі володіють інформацією. Зізнатися, ми розраховували не на Штірліца і давали їй для роздумів. Нам, вибачте, у туалет треба!

В. ЛЕВЧОКО.

ХОЧЕТЬСЯ ЖИТИ ПО-ЛЮДСЬКИ

РЕЗОНАНС

«Допоможіть нам вижити! — написали до редакції жителі будинків №№ 60, 62, 64, 66, 68, що по вулиці 20 років Міліції в Кіровограді. — Наша вулиця не так далеко від центру міста, а люди не мають ні води, ні радіо, ні світла...».

Цей лист був опублікований у нашій газеті 1 червня. Ми надіслали його на реагування у Кіровоградський міськвиконком. Допоміг розібратись у цій ситуації заступник голови міськвиконкому В. Я. Беренко. Ось що він повідомив редакції:

«Рішенням міськвиконкому № 281 від 21 травня 1991 року замовниками по забудові кварталу вул. 20 років Міліції висотними житловими будинками (згідно з нею житлові будинки №№ 60, 62, 64, 68 підлягають знесенню) призначені УВС облвиконкому і БМУ-5 Жовтєвського управління.

За даними замовників орієнтовний початок будівельних робіт: УВС облвиконкому — 1994 рік, БМУ-5 Жовтєвського управління — 1993 рік.

Уточнені строки знесення будуть відомі після виготовлення замовниками проектно-кошторисної документації.

Ленінським райкомунвідділом взяті заходи по ремонту водорозбірної колонки, вулиця спрофільована і зааспальована, щоквартальне вивезення сміття проводиться регулярно згідно з графіком КАТП-1128.

Сміттєве звалище утворене мешканцями цього ж приватного сектору. На даний час зроблена заявка КАТП-1128 для ліквідації смітника біля будинку № 58.

Бесіду із мешканцями вищевказаної вулиці з проблем, порушених у їхньому листі, проводили інженер райкомунвідділу В. І. Тарануха і заступник начальника управління І. Г. Харченко у квітні ц. р.

Що ж, знову, як і довгі попередні роки, доведеться чекати і надіятись... Обіцяного, як відомо, три роки ждуть. Якраз до 1994 року, коли УВС облвиконкому, згідно з планом, повинно почати будівельні роботи...

«ТЕХНАРЯМ» БУДЕ ЦІКАВО

У просторому фойє Кіровоградського технікуму механізації сільськогосподарства відкрито виставку технічної творчості. На ній демонструються макети, моделі, механізми для лабораторій і кабінетів, навчально-виробничих майстерень.

Ось пристосування для розбирання гідромуфти трактора «Т-150-К», модель двигуна внутрішнього згоряння, прилади для визначення теплопровідності.

Прикортає увагу навчальний посібник для підготовки техніків-електромеханіків, автори якого — викладачі технікуму А. Л. Колісник і В. Г. Шапарський. Кращі роботи гуртківців і викладачів час від часу надсилаються до республікан-

ської постійно діючої виставки передового педагогічного досвіду і технічної творчості у Немішівському радгосптехнікумі, що на Київщині. За підсумками цієї виставки кіровоградці регулярно займають призові місця серед сільськогосподарських закладів республіки. З нагоди 20-ї річниці заснування республіканської виставки в Немішіві свідочили і почесні знаки «Кращий раціоналізатор Держагропрому УРСР» вручено П. В. Лаушу, В. С. Кухаренку та І. П. Столяріву. Кращі експонати цих авторів демонструвалися на ВДНГ у Москві та Києві.

Р. ДАЙДАКУЛОВ, громадський кореспондент, м. Кіровоград.

ЗНАЙОМСТВО ДЛЯ ВАС

Пилип Киркоров

Пилип Киркоров народився у Москві. Його батько відомий болгарський співак Бедрос Киркоров, а мама підтримувала у домі постійну атмосферу творчості: тут завжди було багато музики, пісень — болгарських, російських. Першокласником, Пилип став учнем двох шкіл: загальноосвітньої і музичної, де вчився по класу фортепіано і... гітари. Вчився скрізь успішно. Зрозуміло, над вибором життєвого шляху не замислювався. Його покликання — співати! Ще на пешому курсі державного музичного училища імені Гнесіних дебютував у Московському театрі естради, був учасником телепрограм «Ширше коло» і «Ласкаво просимо». Свої перші виступи як соліст Ленінградського музичного училища починав теж студентом, тоді ж брав участь у перших зарубіжних гастролях, а відразу після закінчення учи-

лища Пилип став дипломантом 4-го Всесоюзного конкурсу в Ялті.

Наділений тонким відчуттям стилю, неабиякий вокаліст, пластичний, темпераментний, Пилип уміє знайти в пісні те неповторне, що примушує схвилюваних слухачів повірити у щирість виконавця, у справжність тих почуттів, які переживав його герой.

Пилип зізнається, що пошуки репертуару для нього сьогодні найскладніше. хороших пісень катастрофічно не вистачає. «Я з задоволенням, — говорить співак, — виконую ліричні пісні з красивою мелодією, але не відмовляюсь і від пісень у танцювальних ритмах».

На думку Пилипа, робота в театрі Алли Пугачової мала для нього велике значення. «Алла Борисівна для мене — взірєць. Я багато чому навчився у неї. Півтора року співпраці в одній програмі — найкраща школа для мене. Однак, стверджувати, що Алла Пугачова зробила з мене «популярного хлопчика» — дурниця», — вважає Пилип Киркоров.

О. МИХАЙЛЕНКО.

НЕ ВСІ ОДНАКОВІ

Є ТАКА ДУМКА!

Чого тільки не наслукаєшся в чергах, чого тільки не прочитаєшся в газетах!

Хоч я і ветеран, учасник Фінської і Вітчизняної воєн, був у Ленінграді під час блокади, але мене просто дивує, виводить з рівноваги поведінка деяких наших ветеранів у чергах і у висловах на сторінках газет.

Ось один з них лізе до прилавка, розштовхуючи літкими дітьми, молодих і немолодих жінок. На зауваження вимучених чергою людей, кричить: «Я имею право! Я завоевал это право!». Кричить, клацає аставами щелепами і ще більшу викликає зневагу до себе, бо виходить, що він воював за те, щоб людям не було чого їсти, що одягати і взувати.

Другий, з колодочкою на впалих грудях, шепоче молодіці: «Можу для вас взяти без черги, а ви і мені киньте карбованця». Молодиця повертається до нього, пробачте, задом.

У деяких інших ветеранів, в основному, не українців звичайно згода до української національної символіки, до української мови, до суверенітету і незалежності України, до Національного Руху України, до президентського правління на Україні.

У розмовах між собою вони «пророчески» запитують: «Им, дуракам, разве мало того, что творит в России этот Ельцин?» Як тут не згадати байку Крилова «Слон и Моська»?

Якщо Ви надрукуєте мого листа, то хочу звернутися до молоді Кіровоградщини з такими словами: як ветеран війни я не думаю, не гадав про те, що після її закінчення так розвалиться країна; люди, особливо діти будуть злиденно жити... З тяжким боєм у душі переживаю все те, що бачу навкруги, із зневагою дивлюсь на отих ветеранів, що своєю поведінкою в багатолюдних чергах, у провокаційних, висловах намагалися спровокувати людей і вернути все те, що творилося протягом 73-х літнього свавілля.

Вірю в те, що більшість ветеранів війни — мої однодумці!

Л. ПІДВИСОЦЬКИЙ,
ветеран війни.

КОМСОМОЛ
НАМ
НЕ ПИШЕ

Ті процеси, які відбуваються у суспільстві, чи не найкраще відображаються в листах наших читачів. Якщо три-чотири роки тому, наприклад, в обкомі комсомолу давали в райкоми вказівку, то до газети все-таки хоч зрідка, а надходили листи на комсомольську тематику. Варто сказати, що то були непогані листи, які ми друкували.

З них читачі дізнавалися про молодіжні події в області — Світловодськ, наприклад, починав з НТТМ. Про молодіжну економіку повідомляла Олександрія, Долинська, Знам'янка. Сільські новинки друкували про ульяновців, бобринчан, устинівців. Одним словом, у відділі робітничої, сільської молоді і комсомольського життя пошта була чималенька, чого не скажеш про день сьогоднішній.

Хоча чому ж, скажемо. Газета за вісім місяців отримала без замовлень і нагадувань один-єдиний лист з Устинівського райкому комсомолу від його першого секретаря Лариси Бугайцової. Інформація про свята. Цікава. Ще звіди ж були запрошення, якими ми скористалися і, як результат, з'явилися матеріали сільської тематики з цього регіону. Після довгих умовлянь Голованівськ ще можна «розкрутити», останні місяці Гайворон не йде на контакт. Олександрія, правда, як позалицятись трошки до дівчат - комсомолок у їхньому міськомі, щось напише.

Пишуть в основному колишні і теперішні позаштатні автори. Це — ветеран нашої молодіжки Р. Дайдакулов, з Новоукраїнки ви, друзі, читаєте цікаві публікації Ю. Лукашевського. В обкомі комсомолу радо спілкуються з сектором комсомольського життя його секретарі В. Грабова, Л. Єгельська, В. Тюпа. В райкомах, міськомках, майже в усіх — затишок.

Рідко, але трапляється, надходять і відгуки. Вони здебільшого якщо не лайливі, то однобічно категоричні. Вже давненько видрукували ми інтерв'ю з народним депутатом України, головою УРП Левком Лук'яненком. Готував матеріали чи не найактивніший наш позаштатний кореспондент, працівник обкому комсомолу Анатолій Стоян. У нього й полетіли стріли.

«Після прочитаної статті про Лук'яненка виникло запитання: яка його заслуга у вашій газеті, що виставили такий гарний розкішний його портрет з вусями? Що це за привілея? Чи забули, як з ініціативи Гориня, Лук'яненка принесли колючий вінок до пам'ятника Леніну?... Замість того, краще якогось трудягу б у газету, котрий день і ніч на тракторі, та кормить нас хлібом...» — писала нам Н. І. Крилько з Кіровограда.

Пропозиція, звичайно, варта уваги. Але зауважу — якщо надходять листи про селян, про їхню працю, ми їх друкуємо. Що не так часто — то теж правда, але, повторюся, так нам про них пишуть. А що відгук на надруковану розмову з Лук'яненком надійшов, так це свідчить, що все-таки вона зацікавила навіть Н. І. Крилько.

Якось раніше, можна сказати, легше було з вашими, друзі, листами. Більше надходило з різноманітнішими думками про одне й теж. Тепер ми вас, друзі, розуміємо. В чергах за товарами довше стоїте, часу на написання листів не вистачає. Навіть гумор, який так нас смішив у «Ахіллесовій п'яті» вже не сприймається. То, бувало, В. Чорногор, В. Поліщук, Б. Чамлай буквально завалювали редакційний стіл листами. Тепер отримаєш один у квартал — і цьому радієш. Вже й з цим сутужно.

Хоч із зменшенням редакційної пошти у відділ комсомольського життя (а воно, життя, є ще!) і політики стало важче з висвітленням оперативних подій, де і як зможемо, писатимемо про щось самі. Бо надіяється на звільнених комсомольських працівників, які б повинні бути зацікавленими у висвітленні діяльності своїх організацій, вже не доводиться. Певно, більш ніж у 20-ти районах області колись наші активні помічники забули алфавіт.

Чи, може, я помиляюся?

Ю. ЯРОВИЙ,
завідуючий сектором комсомольського життя і політики.

Незалежність.

Фото В. ГРИБА.

ЖІНКИ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ

Ще в XIX столітті як в усьому світі, так і в нашій країні почав широко розгортатись жіночий рух, виникли чисельні жіночі організації, що об'єднували жінок в боротьбі за політичні та соціально-економічні права. В різні періоди рух то збільшувався, то зменшувався, але кредо всіх жіночих організацій було одне — жінки повинні бути разом, спільно завойовувати справжнє рівноправ'я в політиці, праці, сім'ї, побуті.

В останні роки значно послабилась увага з боку державних, господарських органів до поліпшення умов праці, побуту жінок, акрай повільно розвивається законодавство з питань охорони праці жінок, материнства, дитинства; у суспільстві нарастають тенденції зниження рівня їхньої духовності і моралі.

Усе це викликає нову хвилю активності жінок, які піднімаються на захист своїх прав. З метою організаційного зміцнення жіночого

руху, перетворення його у впливову форму установа конференція Української республіканської ради жінок, що відбулася влітку цього року, заснувала Спілку жінок України.

Наша обласна організація жінок, яка існувала і до цього, провела нещодавно конференцію, на якій вирішили увійти колективним членом до складу Спілки жінок України, а назву обласної організації залишити: «Обласна рада жінок».

Спілка жінок України вже офіційно зареєстрована як громадська організація, тому і наша обласна організація, згідно з Статутом Спілки, є юридичною особою. Основним завданням своєю вважаємо забезпечення політичних, соціальних та економічних прав жінок. А якщо конкретніше, то це означає, що ми висуватимемо кандидатів від жіноцтва в народні депутати, на керівні посади громадських і державних установ, підприємств, відстоюватимемо справедливі закони та програми,

що забезпечуватимуть гідність та соціальну захищеність жінок.

Обласна рада жінок організуватиме допомогу жінкам в їх перекваліфікації, професійній підготовці, розвитку підприємницької діяльності з метою створення робочих місць для жінок.

Також ми створюватимемо малі жіночі підприємства, основна мета яких — благодійницька, просвітня робота.

У вересні ц. р. відбудеться урочисте відкриття обласного жіночого клубу «Червона калина».

Отже, шановні жінки, представниці прекрасної половини людства різного віку та різних поколінь, президія обласної ради жінок закликає вас до спілкування, до активної участі в роботі обласного жіночого клубу, до спільного вирішення всіх питань, що хвилюють жіноцтво. Жінки, об'єднаймося, покажемо нашу силу!

Т. МІЛЬТО,
заступник голови обласної ради жінок.

1. СЬОГОДНІ

Більш як п'ять років минуло від початку чорнобильської трагедії. Саме від початку, бо вона не закінчилась у ті вітряні квітневі дні вісімдесяти шостого. Пишу ці рядки, а в пам'яті знов і знов постає моторозна картина: спустошені села 30-кілометрової зони — жодної живої душі. Навіть собаки. Навіть кішки. Затулені фіранками вікна у хат ніби запліснені очі покійників. Розчинені навстіж двері похиляються від протягів. Відчуття якоїсь нереальності — ніби ти раптово серед зеленого моря лісів потрапив на фантастичний корабель, з невідомих причин покинутий командою.

Мертві села. Село може опустити тільки тоді, коли багато роботи в полі. Але воно пульсує, дихає, живе. А тут... Тихо, порожньо. Багато писалося про населені пункти, що потрапили в зону чорнобильської біди. Та збагнути всю глибину цієї трагедії можна, лише побачивши все на власні очі.

Усе частіше чуєш від потерпілих про зламане здоров'я, скалічені долі, втрачені мрії. Та, на жаль, часто це не заважає оточуючим звинувачувати «чорнобильців» ледве не в дармоїдстві за ті пільги, що надані Законом Української РСР «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи». В сумні дні п'ятої річниці з дня чорнобильської катастрофи з жалем і тривогою можна констатувати, що в республіці, як і в країні, все більше послаблюється на всіх рівнях увага до вирішення проблем захисту населення України від чорнобильського лиха. Хоча немало і зроблено по локалізації наслідків катастрофи проте залишається невирішеним ряд життєво важливих питань. Ось чому виконком обласної Ради народних депутатів на черговому засіданні прийняв рішення про основні заходи по реалізації Закону на території області.

Утворено обласну комісію у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Для проведення організаційної роботи, координації зусиль виконавчих органів Рад народних депутатів, обласних організацій, підприємств і установ створено в облвиконкомі сектор, який буде займатися виключно проблемами «чорнобильців». Дані конкретні доручення відповідним службам з питань життєзабезпечення громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, намічені інші заходи прискорення реалізації Закону.

Багато скарг і нарікань надходить від чорнобильців з Олександрійського, Новомиргородського, Кіровоградського районів, міст Знам'янки, Світловодська, Олександрії. Не все гаразд і в обласному центрі.

Хочеться сподіватися на взаєморозуміння читачів. Не для нагнітання пристрастей нагадуємо ще раз про чорнобильську трагедію, а для зостереження від майбутніх Чорнобиль.

2. СПОГАД

...Квітнева ніч йшла до світанку. А він обіцяв бути сонячним і привітним. І ніхто не сподівався, що ніч ця розколе для багатьох життя на «до» і «після»...

Про перші години чорнобильської трагедії до того, як сам виїхав у Прип'ять, мені розповів Анатолій Осипенко — пожежник-професіонал. Підняли їх по тривозі близько першої години ночі. Команда надійшла з Києва, з управління. Спрацювала аварійна сигналізація. О пів на другу екіпаж виїхав у Прип'ять.

«Дорога зайняла 42 хвилини. Були вже біля Чорнобиля, коли в очі впав сніп світла над станцією, що виривався високо в небо. Як прибули на місце, «став на гідрант» і гасив вогонь — розповідав Анатолій. — Потім допомагав виносити тих, хто був попереду і вже не міг вийти із станції. Через годину після того, як приїхали на станцію, відчув, як все в очах пішло колами, з'явилася нудота. Хоч від станції нас відвели, але що робити далі — не знали. Ми ж, як бійці в таких ситуаціях, чекали. Після шостої години ранку нас нарешті завели в сховище».

А потім Анатолій з товаришами різними шляхами потрапили до Москви. Два місяці провів у 6-й поліклініці Мінатоменерго, ще чотири — в санаторіях.

Анатолій Осипенко і його товариші творили в ту ніч подвиг. І за це їм потрібно вклонитися, як і багатьом іншим людям, котрі пройшли через зону трагедії.

Зона трагедії! Вона пролягла від квітня 86-го до сьогоднішнього. Від пер-

ших пожежників-ліквідаторів до кожного, хто потрапив у зону Чорнобиля. Пригадую мальовниче село на Поліссі. Сюди приїхав фотограф. У фойє будинку культури натягнули кусок білої тканини, поставили перед ним стілець. Зав'язавши на собі коси новенькі хустинки, потягнулися у будинок культури бабусі. У кепках і костюмах поважно йшли механізатори. А кругом бігали невгамовні діти.

Подія і справді була незвичайна: проводилося масове фотографування колгоспників на посвідчення учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній станції. Ветерани пам'ятають, як а тридцятих записували колгосп. Кого добровільно, кого вмовляли, а кому й погрожували. У ліквідаторів оптом записав їх вибух атомного реактора. Без погроз і умовлянь. І всіх без вибору.

Після аварії на колгоспних землях проліг радіаційний кордон. Кілька сіл «по ту сторону» зразу відселили. Цьому ж селу пророкували довге життя. Колгосп, як виробнича одиниця, був збережений для господарської діяльності. Змінився правда, його профіль: на полях де було більше 40 юрті на квадратний кілометр, тепер сіяли багаторічні трави а де було більше 80 юрті — посадили ліс.

Ліс росте. Що стосується особистих земельних ділянок, то теж усім роз'яснили: ось по цей бік дороги садити картоплю не можна, а по цей — садити.

А картоплю, незважаючи на це, рос-

те по обидва боки триметрової ширини дороги. Тому що які б не були колгоспники «темні» у питаннях радіації, здоровий глузд їм, все життя працюючим на землі, підказує: земля — вона одна, і вузенька смужка асфальту — не державний кордон, який розділяє країни.

Корів у селі з кожним роком меншає. Тримають їх в основному люди похилого віку, по-старому мислячи, що корова — вона ж годувальниця сім'ї. Кожен ранок колгоспний водій об'їжджає подвір'я, забирає в людей молоко і везе його на завод. Там із нього виготовляють масло, і радіаційний цезій при цій процедурі кудись зникає. Так пояснюють, посміхаючись, колгоспники. «А нам тепер пити парне молоко не дозволено», — говорять поліщуки.

Ми разом дивимось крізь віконне скло в хату, де стоїть на столі молоко і коло нього півхлібини. Звичайна селянська їжа. Та сьогодні вона стала забороненою.

Усі кругом усе розуміють. І всі, як і раніше, говорять одне, думають друге, а роблять третє. Лицемірство продовжується.

Після аварії у багатьох селах Полісся, гадаючи, що жити тут можна, розгорнули будівництво, якого не бачили люди за попередні десятиріччя, разом узяті. Майже одночасно, як гриби, з'явилися дитячі садки, школи, магазини, фельдшерсько- акушерські пункти. А будинкам культури будь-яке місто позаздрить.

У ГЛИБИНІ ЧОРНОГО БОЛЮ

Був раніше у колгоспників до сільських депутатів традиційний наказ «пробити» будівництво бані. Колгоспники просили — депутати обіцяли. «Ах, баню», — згадали після аварії. Чого довго думати? Побудували аж дві лазні на село: мийтеся! У кожен будинок провели газ, протягнули водопровід. Сім мільйонів карбованців вклали у нове обличчя лише одного поліського села. І ось підсумок: обличчя села залишається, а люди виїжджають. З Житомирщини і Київщини на Кіровоградщину, Полтавщину і бозна куди... Тільки вартість нових селищ для переселенців в Олександрійському, Компаніївському і Олександрівському районах складатиме мільйони карбованців по старих доквітневих цінах. Чи встигнуть будівельники в цьому році? А повинні були звести селища до жовтня.

Я відчуваю, що мало хто в успіх будівництва в строк вірить. Якщо навіть будівельники штурмом, як це було раніше, візьмуть рубежі. Люди вже втомилась ставити одні і ті ж питання.

Чому такі страшні уроки, як катастрофа на ЧАЕС, нас нічому не навчили? Чому спочатку потрібно відбудовувати аварійну АЕС, а потім її зупиняти? Чому освоїли мільйони карбованців у радіаційно забруднених селах, а потім переселяємо людей, які набрали «гарну» дозу радіонуклідів? Невже було неясно, що в оточенні вісімдесятиюртіїх полів не можна жити людям?

Прощай, село на Поліссі!

... Підходили до будинку культури і зовсім молоді люди, і дідуся та бабусі — колгоспники поліського колгоспу. Зсі вони, як один, учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Раз по раз клацав фотоапарат, зафіксувавши прсбиті радіацією обличчя людей зони трагедії.

Прощай, рідна поліська земле!

В. БАЯБІКОВ,
завідуючий сектором Кіровоградського облвиконкому у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Весна того року була ранньою і теплою. Десь із середини лютого потекли струмки, змінюючись невеликими морозами, сонце перемогло холодний вітер. Недільного лютого дня 1990 року, на який припав пік політичної активності кіровоградців, теж було сонячно, катастрофічно танув сніг, що випав напередодні, катастрофічно танули стереотипи, будовані роками комуністичною ідеологією в людських душах. Багатьом тоді здавалося — у бідах наших винні вони — тодішні секретарі обкому, міському, райкомів... Їх імена ще у всіх нас на пам'яті. Здавалося — виплеснемо їм в обличчя наш біль, образи, все, що ховалося за педомовками, натяками, розтрощимо об залізну ший-

мікрофону наш страх і все стане на свої місця. Та не так воно сталося, бо інакше й бути не могло. Всі вони, хто займав високі посади у будинках з колонами і чийого дзвінка було досить, щоб закреслити чи підкреслити людську долю, всі вони були лише гвинтиками, гайочками (згадаймо Леніна) величезної, колосальної тоталітарної системи.

Багато людей йшли на той мітинг з надією. Вона не могла справдитись. А щоденна, копійка робота по демократизації суспільства не для них, далеких від політики, не здатних на самопожертву в ім'я якихось ідей, бо так тими ідеями напихали їм голови аж з ди-

тячого садка, що за душею вже ніяких ідей не лиши-

лось. Хтось уперше в житті написав на шматку червоний свій лозунг і ніс його, не боячись, що завтра його ви-

кличуть у відому установу. Когось привела на мітинг цікавість — коли ж іще послухаєш як чихвоститимуть ще кілька годин тому наймогутніших і найвладніших людей області?!

А когось на мітинг і привезли. Вручили їм лозунги, виконані на кумачеві, акуратно збиті планочками, написані на замовлення секретаря парткому художниками-оформлювачами. Не буду стверджувати, що всі пла-

кати на підтримку обкому були такими (судить самі, на фото видно), але добре пам'ятаю го дядька, з руками, що не відмива- які? Мармазову — так, жовтобл- Люди почали кепкувати з нього, а в і волік свою дуже важку, як на ту свого автобуса.

Сьогодні у нас теж революція. Тільки не окремі виконавці стають об'єктом система. Хтозна скільки б ще часу д там боротися за департизацію, перед народу, та сама ж КПРС і допомогла стема луснула від злості та ненавист

Була колись у Кірово- Лютнева революції

ула колись у Кіровограді Лютнева революція...

душею вже ніяких ідей не лиш-
итті написав на шматку перу
о, не боячись, що завтра його ви-
станову.
мітинг цікавість — коли ж іще
ститимуть ще кілька годин тому
йвладніших людей області?!

на фото видно), але добре пам'ятаю літнього сільсько-
го дядька, з руками, що не відмиваються від мазуту,
які, коли мітинг уже розходився, під пахвою пла-
ката. «Мармазову — так, жовтоблакитникам — ні!»
Люди почали кепкувати з нього, а він опустив голову
і волік свою дуже важку, як на ту хвилину, ношу до
свого автобуса.

Сьогодні у нас теж революція. Тільки цього разу вже
не окремі виконавці стають об'єктом її гніву, а ціла
система. Хтозна скільки б ще часу довелося демокра-
там боротися за департизацію, передачу майна КПРС
народу, та сама ж КПРС і допомогла. Тоталітарна си-
стема луснула від злості та ненависті до паростків но-

вого. Але не спішімо радіти і вживатися перемогою. Бу-
лька була занадто велика, щоб не забризкати нас з
ніг до голови брудом нетерпимості, сексотства, наклеп-
ництва, оббріхування, лицемірства заради, як комусь
здається, великих ідей. Жодна ідея не буде великою,
якщо вона замішана хоч на краплині брехні, зла, а
тим більше крові.

Історія сьогодні швидка, як птах. Погляньмо, коли
робилися ці знімки, В. Шишкін і В. Панченко ще не
були депутатами Верховної Ради України, лише канди-
датами в депутати. І хто б тоді міг подумати, що бу-
дуть вони через півтора року (!) вже депутатами не
УРСР, а незалежної, самостійної України, а В. Шишкін

4 вересня 1991 року на Сесії Верховної Ради, майже
одногосло, буде обраний Генеральним прокурором
тієї ж таки незалежної України? Тоді, коли
весь кіровоградський тролейбус обурювався діями кіль-
кох диваків, що посміли відкрито везти на мітинг на-
ціональну символіку? Сьогодні вже прапор цей має
біля пам'ятника Т. Г. Шевченку, скоро, думаю, підні-
муть його над Верховною Радою та й над нашими, міс-
цевими Радами.

Але прапора, як сказав В. Е. Панченко, для побудо-
ви держави занадто мало. Тож для всіх нас попереду,
як і того лютевого дня, ще ой, як багато роботи.
С. ОРЕЛ.

Гортаючи скарби з-за океану

Про Яра Славутича, нашого земляка з діаспори, «МК» вже писав. Я послав у Канаду ті вирізки і одержала подяку в листі поета за увагу до його «скромної особи».

У травні він був гостем нашого міста. І ось в обласній науковій бібліотеці з'явилися прислані ним три бандеролі з його книгами, виданими в Канаді. Досі його наукова і перекладацька діяльність була для нас невідомою, а творчість Я. Славутича була представлена в основному, добірками віршів у періодиці.

Тепер же у моєму читачському багажі перші кни-

ги, видані українцями в Канаді. Вони — з автографом Яра Славутича. Приємно бути першим читачем збірки поезії «За-воєвники прерій» (1984), де тексти подано паралельно на українській та англійській мовах. Мені, як любителю поезії, ця книга найцікавіша. Але цікавив і двотомник «Українська шекспіріана на Заході» (1987, 1990). Блискучі жовта і блакитна обкладинки з відтиском на титулі (мабуть, печатки): «Українське Шекспірівське Товариство», прекрасний папір. Упорядник — Яр Славутич, видавництво «Славута». Яр Славутич —

голова Шекспірівського Товариства, що існує вже більше 30-ти років. З його статті та статті Я. Рудницького (співзасновника товариства) дізналась, що співрозмовником і першим президентом УШТ був професор, доктор Дмитро Чижевський, учений-енциклопедист, якого нині називають найбільшим українським філософом XX сторіччя (емігрував у 1921 р.). Він — теж наш земляк, родом з Олександрії. От, виявляється, які скарби втратила колись Україна, а тепер лиш їх скалочки поволеньки просочуються до нас.

А ще в двотомному довіднику — переклади сонетів, уривків з поем та пісень Шекспіра, вірші про Шекспіра та на шекспірівські мотиви, дослідження нашого земляка про відомий монолог Гамлета у перекладі Я. Гребінки. Тут же — твори інших авторів: І. Костецького, В. Жили, О. Зуєвського. Може, вони зацікавлять наших студентів-філологів і вчителів?

Особливо дослідження Я. Рудницького та П. Одарченка на тему «Леся Українка і Шекспір», стаття Б. Шнайдера «То не Шекспір» (1988) з новою трак-

товкою поеми М. Бажана «Смерть Гамлета», яку за життя пробували критикувати Є. Плужник, Л. Первомайський, але яка й понині не одержала гідної переоцінки. Тут же порівняє автор творів Бажана з іншими інтерпретаціями теми Гамлета — М. Зерова та нашого земляка С. Голованівського.

Літературознавці, мабуть, зацікавить і дослідження Б. Чопика «Профілі ритмів у сонетах Шекспіра та українських сонетистів».

Дивує і радує чимала бібліографія Української шекспіріани на Заході, яку склали знов-таки Яр Сла-

вутич та його дружина, вчителька і бібліограф — Віра Славутич.

От, виходить, якою «антирадянщиною» займалися там наші земляки-емігранти. Прикро, що правда так повільно переходить кордони... А щоб комплектуватися подібною літературою, бібліотека не має валюти.

Серед присланих книг є ще підручники Я. Славутича для вивчення української мови з винайденою ним спеціальною методикою, є музичні видання, серед яких — пісні на слова нашого земляка.

А. КОРИНЬ.

ЧИМАЛО води збігло з тих пір, як наприкінці жовтня 1989 року із величезними потугами було прийнято цей правовий документ на сесії Верховної Ради. З часу прийняття закону і сам український парламент пройшов неабиякий еволюційний шлях, радикалізувався. Але законодавство про мови лишилося таким, яким було прийняте на порозі нинішньої радикалізації, тобто — нечітким щодо того, яка ж мова повинна бути господинею в усіх сферах життя України. Розпливчастість формулювань типу «або-або» дає можливість трактувати положення законодавства як кому душа забажає.

І все ж: закон, який він не є, має діяти. Можливо, краще дехто, так воно буде й краще — без поспіху, розважливо, маючи вдосталь часу на роз'яснювальну роботу... Інші ж, відверті противники повернення українській мові її одвічних прав, зняли було галас про «утиски для російськомовного населення». При цьому під російськомовним населенням розуміються всі, хто донині в силу багаторічної русифікації просто не мав вибору щодо того, у якій же школі вчитися — українській чи російській, якій мові віддавати перевагу у вузі чи на вулиці. Сьогодні ж маємо ситуацію, коли пристрасті з одного й другого боку відійшли на другий план. І якось ніби втратила актуальність сама проблема. Чи ж так це?

У нашій області, де, згідно з останнім переписом, українці складають 85,3 процента (в обласному центрі — 76,9), причому більшість з них рідною мовою визнає українську, здавалось би, й особливих проблем із забезпеченням саме цій мові пріоритету в діловій чи, скажімо, навчальній сфері не повинно бути. Але проблема є, і найперше вона полягає в інерції життя структур, де донедавна ще українська мова сприймалася як чужинна. Є про-

блема культури мови, адже ж нині наявний у побуті й на виробництві «кіровоградський» варіант (його ще іменують «русько-українським») явно не справляє враження культурного. Нарешті, є посадові особи, знання якими мови (як і їхнє ставлення до неї) хоч і регламентується статтею 6 згаданого законодавства, але все ж залежить сьогодні великою мірою від їхніх переконань. Про ці переконання на виробничому об'єднанні «Червона зірка», приміром, доволі промовисто свідчить відсутність української мови як на фасаді, у багатьох вивісках, так і в повсякденному житті підприємства. Взагалі, мусимо нині констатувати, що межі чи не всіх підприємств союзного підпорядкування виявилися для української мови кордоном, за яким на неї дивляться, образно кажучи, з недовірою і підозрою: чи не «рухівка», буває... Отож і не поспішають робити її «своєю».

Тим часом, згідно з статтею 10 (друга й третя частини) та 11 (перша частина) половина того строку, коли мовою роботи, діловодства, взаємовідносин різних органів, підприємств, установ і організацій має

САМЕ ТАК ТРАКТУЄ ЗАКОН ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ В НАШІЙ РЕСПУБЛІЦІ

стати українська, фактично вже проминула. Так само, як і половина часу для впровадження української мови для проведення з'їздів, сесій, конференцій, пленумів, засідань, зборів, інших зібрань державних, партійних, громадських органів; підприємств, установ і т. д., в Україні сущих.

На жаль, досі ми у себе в області марно шукатимемо помітних зрушень стосовно утвердження української мови в діяльності багатьох юридичних органів. Втім, тут, з огляду на нечіткість формулювань відповідних статей, ситуація може лишитися такою й надалі. Як, до речі, й із мовою інформатики, мовою маркування товарів.

Маємо, отже, дещо парадоксальну ситуацію. Практично Закон про мови в Українській РСР виявився настільки обтічним, що мимоволі починаєш дивуватися, як же у нас вдалося все-таки нині зробити звичним явищем і оголошення, й вивіски, і навіть кіноафіші українськомовними. Мабуть, таки перебільшувала наша преса вчора, констатуючи байдужість, а то й ворожість щодо рідної мови і широких мас, і багатьох керівників (хоч, як видно зі сказаного вище, таки не всіх). Отож, висловлю свою приватну думку: в тих виладках, коли українська мова таки справді трактується як державна, часто спрацював не лише і не так закон, як інший чинник — громадський. І, звичайно, — віддамо їй належне — спрацювала її величність відомча інструкція. А вона, як відомо, теж приймається людьми. Отже — не все втрачено?

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Запрошуємо вас, шановні читачі, висловити свої думки щодо порушеної проблеми.

«ОДИН ІЗ ВИРІШАЛЬНИХ ЧИННИКІВ»

Фото С. ФЕДЕНКА.

СТАННІМ часом мене частіше відвідує своєрідна ностальгія за вітчизняними хлопцями-кіллерами. Тобто, на американський манер, — найманими вбивцями. Ні, я не кровожадний вампір Дракула, але чим швидше приберуть Ісмаїла Тагізаде за 101-й кілометр, подаль від кіносправ, тим краще. Не має значення, хто заплатить суворим хлопцям за їхню ліквідаторську роботу — Микита Михалков, Сергій Бондарчук... Були б у мене зайві кошти — сам би заплатив.

Такі ось дещо цинічно-злочинні мрії... А що робити? Кафкіанська

ков Меньшиков, на мою думку, значно переважають своїх заокеанських візаві. Вже не кажу про екзотичну ауру радянських чоловіків-акторів, їхні сумні-сумні очі. Чудово розумію — вони нудьгують за голлівудськими кінозірками. У нас вродливих актрис, констатую факт, немає жодної. Хто буде сперечатися? Ось у Індії на один квадратний метр цих красунь стільки! Правда, тамешні фільми зроблені десь на рівні вітчизняної реклами типу нав'язливо-набридлого «МММ» (ви б тільки знали, у якому глухому закутку Москви розташована ця відома фірма — навіть таксистки не знають, і скільки тижнів потрібно чекати їхніх комп'ютерів, які безперерійно гальмуються на митниці).

Можливо, мій колега — фанатмастодонт індійського кіно Леонід Савицький — посперечається зі мною. Що сказати? Я також (у третьому чи другому класі) полюбляв ходити на продукцію наших східних друзів. Та й зараз, до речі, подобається Амітабх Баччан...

...Дивлячись тепер у минуле, з сумом констатую, що даремно іноді критикував окремі радянські стрічки. Зараз зрозумів, що ніяка техніка зйомки не замінить убогості драматургічного і режисерського рішення. Подивився один-два фільми від Тагізаде і все. Наївся. Досить легко (ще на початку фільму) став відгадувати, що буде далі. Ні, переглядати цю вториносировину імпортного гатунку все одно, що слухати нон-стоп цілу касету «Ласкавого травня» (боронь боже від такої наруги, краще я викажу ЦРУ всі наші таємниці!).

Повернувшись на круги своя до совкових стрічок, подивився кілька нових — «Депресію» і «Десять років без права листування» застійного Наумова за мотивами прози перебудовного Кабакова. Як ковток свіжого повітря. Той же Борис Щербак не гірший за Аль Пачіно. Але з особливим задоволенням дивився стрічку українського режисера Олега Фіалка «Імітатор», за жанром — трагікомедійний фарс. До речі, сміявся досить часто, чого наприклад під час перегляду сесії українських верховних депутатів зі мною майже не траплялося.

У написанні сценарію брав участь уже відомий творець сатиричного кіно Юрій Мамін. Певно, саме завдяки цьому картину наскрізь пронизує вакханалія чорного гумору. Непогано працюють актори. Перш за все Олексій Жарков і Ігор Скіяр. Знявся у фільмі і Сергій Солохо з блискучої плеяди одеських джентльменів. Цього хлопця, якщо розумно розкрити, можна вивести у вітчизняного Рішара чи західного Крамарова. На жаль, недавно виїхав до Ізраїлю його колега Ян Левінзон, що вдало дебютував у «Полюванні на сутенера» в ролі валютної фарци. Ну що він там буде грати — роль щасливого мешканця землі обітованої?

Сюжет «Імітатора» я б визначив фразою «громадська мікромасштабна війна». Що, власне, трапилося? Радист Ігор Луценко, що володіє неабиякою здатністю імітувати голоси тварин, людей і ще багато чого і мріє про кар'єру артиста на цій ниві, робить ефектний подарунок актрисі Світлані Артамоновій, в яку закоханий — дзвонить начальнику телефонної станції і го-

лосом мера міста вимагає встановити їй телефон. Акція блискуче здійснилася. І все б так пройшло, якби досвідчений інтриган Левко Козак не вирахував цю аферу і не забажав використати чудодійні здібності Ігора для свого блага. Він уклав з Луценком бартерну угоду: ти робиш мені за допомогою свого хисту підвищення по службовій драбині, а я — допомагаю тобі стати справжнім артистом (як член якоїсь там переглядової комісії). Але Луценко, випадково дізнавшись, що Козак крутить магнето зі Світланною, пошиває його у дурні. Той не залишається у боргу, і супротивники починають ту саму громадянську війну. Яка закінчується тим, що Ігор голосом Президента РСР викликає у божевільню, де саме опинився, війська. Десантників, танкове з'єднання, навіть підводний човен...

Цікаво, до речі, що Ігор Скіяр моментами напрочуд схожий на Горбачова чисто візуально, незважаючи на різницю у віці і фактурі. Певно, є щось таке, що надає цим людям помітної тотожності. Особливо у кінці стрічки, коли Скіяр вправно імітує перед «народом» голос Михайла Сергійовича. Радом подумалося: «Горбачов теж вправно імітує, що він... значно гірший, ніж є насправді. Така робота...»

І чого я не вмію копіювати голоси? А то можна було б подзвонити декому на роботу чи додому — вибити з бази коробку цукерок «Вишня (слива) в шоколаді», встановити телефон, отримати ще одну квартиру. Телефонне право — велика річ!

Але повернуся до фільму. Були, звичайно, в ньому і прикрі недоречності. Як, приміром, голый Скіяр у телефонній будці. Хоча ось — не буду ханжею — полонили великі пружні груди початуючої кіно- і рок-зірки Наталки Лапіної. А ось Ірину Азер роздавати можна було і за кадром...

Що, кінець стрічки викликав у деякого сумнів — неможливо викликати ОМОН у божевільню? Категорично не згоден з цим. Ім скажуть — вони підуть. Куди завгодно. Хоч у... чи на...

І все ж не розумію я цих омонівців. Ну як це так, хто захоче, той і може послати їх під три чорти бозна куди і вони одразу, не замислюючись ідуть, летять, пливають, всовуються і всмоктуються — встановлювати залізний порядок своїми дубовими головами і міцними м'язами. Чи, може, у нашій окремо взятій країні вже успішно проведено засекречені дослідження по виготовленню біороботів чи сигомів, і те, кого ми з обуренням вважаємо за людей («А в них же й матері є»), є насправді кіберами? Хоча, знаєте, видатний фантаст Айзек Азімов свого часу сформулював три закони робототехніки, перший з яких гласить: «Робот не може нашкодити людині або через свою бездіяльність допустити, щоб людині було завдано шкоди». Тоді залишається одне: ОМОН — слуги Сатани. Тільки хто він, новітній Люцифер?

А можливо, військові, як і церква, вже відділені від нашої держави? Така собі самовпевнена суверенна республіка зі своєю релігією і своїм Всевишнім. «Відкрий личко, Гюльчитай!».

Ю. ЛУКАШЕВСЬКИЙ.

Чи любите ви Юхима Шифріна? Кому із серйозних глядачів невідоме це ім'я (а не любити тон жанру, у якому працює Шифрін, може лише людина... несерйозна).

Ю. Шифрін вже дарував читачам нашої газети свій автограф. Сьогодні — нова зустріч з ним. Сподіваємось, не пошнудуєте, провісиши веселу годину з гумористом.

КОР.: Юхиме, чому ти обрав професію артиста-гумориста?

Ю. Ш.: Скоріше усього, це професія обрала мене. Родом я з Колими, усе моє дитинство пройшло в тайзі, а там гумор для дітей і дорослих був єдиним вітаміном... Вчився у Ризькому університеті на філологічному факультеті. Вечорами приймав участь у художній самодіяльності і зрозумів, що сцена — це моє покликання.

Після першого курсу вступив університет і поїхав вчитися у Москву в державне училище циркового і естрадного мистецтва. Після закінчення якого працював у Москонцерті. Згодом вступив до державного інституту театрального мистецтва на факультет естрадної режисури, закінчив його у 1985 році. Ось так у професію я увійшов з двома дипломами, можна сказати освіченим.

КОР.: Довгий час тебе вважали артистом розмовного жанру, а зараз вирішив заспівати. Чому?

Ю. Ш.: Заспівати я вирішив не сьогодні і не вчора. Співав і танцював завжди: і в школі, і в самодіяльності, і в училищі. А вже арсенал, головний атрибут нашої професії, на жаль, багатьма забутий.

КОР.: Хто твої автори, і хто автори-однодумці?

Ю. Ш.: Вже склалося постійне коло авторів. В основному виконую монологи і мініатюри Віктора Коклюшкіна та Льва Новожинова. Час від часу виявляю небадужість до Михайла Жванецького.

КОР.: Юхиме, що б побажав людям, у яких відсутнє почуття гумору?

Ю. Ш.: Відверто кажучи, я таких людей не зустрічав. Але мені б хотілось побажати, щоб гумору іноді не цурались наші політики. Адже почуття гумору — це ще й здатність поглянути на себе збоку.

КОР.: Ти знайшов себе у перебудові?

Ю. Ш.: Перебудова відкрила для мене телебачення. А вже не знімався до 1986 року. Навіть коли транслювали концерти лауреатів Московського і Всесоюзного конкурсів артистів естради, мої номери просто вирізали. А зараз я можу приїхати в обидві кінці країни і мене там зустрінуть, як доброго знайомого. Перебудова дала мені можливість побачити світ і повернутись додому. Я підкреслюю додому. Багато артистів залишили країну і мені їх по-людськи шкода. Вони втратили і Батьківщину, і професію.

КОР.: Як ти ставишся до Аерофлоту і що ти хотів би побажати цій авіакомпанії?

Ю. Ш.: Після того, як я побував у Америці, «політав-побачив», як кажуть, давай помовчимо про Аерофлот. До мене, певна річ, ставляться доброзичливо, оточують увагою, навіть запрошують на екскурсію у кабінку.

КОР.: Твоя найулюбленіша мініатюра?

Ю. Ш.: Дуже люблю «Заповіт» Михайла Жванецького, що займає усього чверть сторінки і входить до мого репертуару вже більше десяти років. Подобаються мені сторінкові мініатюри Віктора Коклюшкіна.

КОР.: Кого із колег ти хотів би згадати?

Ю. Ш.: У нашому жанрі мені дуже подобаються Роман Карцев та Клара Новікова.

КОР.: Чим ти займаєшся нині?

Ю. Ш.: Зараз я знімаюсь у комедійному художньому фільмі «Болотная стріла», партнери М. Пугачов, С. Садальський та інші відомі артисти. Ціт зняло мої вистави «Фотографія на пам'ять» і «Я граю Шостаковича» на плівку, скоро глядачі матимуть нагоду їх побачити. У драматичній виставі «Із життя дощових черв'яків» граю роль чарівного казкарка Г. Х. Андерсена. Головна робота, зрозуміло, на естраді: мініатюри, монологи, моноспектаклі... театру Юхима Шифріна.

КОР.: Що ти побажаєш читачам нашої газети?

Ю. Ш.: Давайте повернемо наші посмішки своїм молоді друзі.

Розмовляв з Юхимом ШИФРИНОМ Дмитро ТКАЧЕНКО.

ЮХИМ ШИФРІН:

«ДАВАЙТЕ ПОВЕРНЕМО НАШІ ПОСМІШКИ...»

м. Москва.

ПОПОВНЕННЯ ФАХОВИХ ВИДАНЬ

ШАХОВИЙ
КЛУБ
«КАУСА»

Нова шахова газета «Етюд» почала виходити у Вологодській області. Виходить вона на чотирьох сторінках, її тираж — 2500 примірників. Для тих, хто бажає передплатити цю газету, слід поштовий переказ у розмірі шість карбованців перерахувати за адресою: 162400, Вологодська обл., п. Чагода, Агропромбанк, рахунок Молодіжного центру № 00700310, з обов'язковою поміткою «Передплата на «Етюд». А написати до редакції можна за адресою: 162400 Вологодська обл., Чагодощенський район, селище Сазоново-1, вул. Молодіжна, 18. Шаховому клубу «Етюд».

А зараз — наш конкурс. Пропонуємо перевірити завдання третього туру.

ЗАВДАННЯ 1.

1. Tg3 Te8 2. Cg7X
1. ...Te6 2. T:e6X

1. ...Te5 2. deX
1. ...T:e4 2. Kc:e4

ЗАВДАННЯ 2.

1. Fb3 Kpe6 2. Te7X
1. ...K~ 2. Kf7X
1. ...f4 2. T:e4X
1. ...Kpd4 2. Fc3X

ЗАВДАННЯ 3.

1. Cc1 Cf4 2. Cg4X
1. ...Tf4 2. Kd3X

ЗАВДАННЯ 4.

1. Kpe8 Cd6 2. Kb6+ K:b6 3. K:d6X
1. ...Kd6 2. K:d6+ C:d6 3. Kb6X

А зараз завдання четвертого туру.

ЗАВДАННЯ 1.

Білі: Кра8, Фе8, Td5, Cc3, Ce4, Ка6, Кс4, п.п. e2, c5 (9)

Чорні: Кра4, Са7, Сb5, Ке3, п.п.3 (5)
Мат в 2 хода (2 очка).

ЗАВДАННЯ 2.

Білі: Кра2, Фf7, Td7, Th6, Ch2, Cf3, Kd6, Ке4, п.п. h5, e6 (10)
Чорні: Kpd5, Фf4, Th4, п.п.3 (4)
Мат в 2 хода (2 очка).

ЗАВДАННЯ 3.

Білі: Kpc2, Фа5, Cg4, Ке8, п.п.7 (5)
Чорні: Kph7, Tc4 (2).
Мат в 3 хода (3 очка).

ЗАВДАННЯ 4.

Білі: Kpg2, Tf6, Tg6, Cd8, Ке7 (5)
Чорні: Kph4, Tg5, п.п.3 (3)
Мат в 3 хода (0 очка).
Отже, чекаємо ваших листів з відповідями.

КУРІНЬ КОТИГОРОШКА

Любі малюки! Сьогодні, започатковуючи нову рубрику, запрошуємо вас відвідати курінь гостинного хлопчика, героя української народної казки Котигорошка. Він знає багато цікавих і веселих оповідок, дотепних віршів, загадок, приказок тощо. У його курені збиратимуться звірі, які вміють говорити, і діти, які вміють добре слухати. Ці зустрічі продовжуватимуться і в наступному році. Отож, радимо вашим любим татам і мамам передплатити «МК».

Пропонуємо вашій увазі наочну про веселого нота Санька із сонливого царства володаря Сонька. А записав її із уст Котигорошка кировоградський поет Валерій ГОНЧАРЕНКО.

ЦАР СОНЬКО І КІТ САНЬКО

Казка

Жив на світі цар Сонько.
У його державі
Відбувалися щодня
Дивовижні справи.

Спали тут усі підряд.
(Це підкреслить варто!)
Снав з гвинтівкою солдат
На недремній варті.
Цілий день сопів-дрімав
Генерал-дрімайло.
Тож і військо все його
Безпробудно спало.

Снав косар серед отав.
З рук впустивши косу.
Навіть кухар в кухні спав,
В миску ткнувшись носом.

Цілі дні дрімали всі
У сонливім царстві,
Лиш не спав смугастий кіт,
Кіт Санько цибастий.
Кіт від тіні утікав
І її здогонив,
Був улюбленцем Сонька,
Терся біля трону.

А гому на заздрість всім
Молодим барбосам
Він гасав, піднявши хвіст
І задерши носа.

Сам же цар хропів та так,
Що ввісні здригався,
Що у полі білий мак
Цвітом осипався.

Був секрет в царя Сонька:
Не Указ суворий,
А таблетка голуба
Всіх валила мором.

Цар нікому не давав
Знахідку до скроу,
Він таблетку цю ховав
У свою корону.

Тамниці берегли
Стражників загони,
Сплюх-міністрів і його
Міністерство сонне.

Але якось кіт забувся,
Що Сонька тривожить,
За кошлатий царський вус.
Він смикнув і, боже!

Цар спросоння похитнувся
На високім троні,
І таблетка-сон чомусь
Випала з корони.

Кіт-жартун стрибнув і втнув
Отакую проказу:
Він таблетку проковтнув
І заснув одразу.

Та зате в державі тій
Всі збудились раптом,
Повиходили надвір,
Привітались разом.

Потягнувся генерал,
Позіхнуло військо,
Аж здригнулася гора,
Ліс пригнувся низько.

Задиміли димарі,
Зарипіли двері,
І у зшитках школярів
Заскрипіли пера.

Сонце небом день котів.
Тільки.. (Це між нами!)
З того часу всі коти
Вирости соньками.

Сплять вони вночі і вдень
В ліжку і під ліжком,
Та Саньку-коту пісні
Всі мурличуть мишком.

Мурки, Васьки і Пушки,
Лежебоки дому,
Сплять згорнувшись
У клубки...

Дякуючи цьому,
Вийшла казка в нас така
Про Сонька і про Санька.

Оголошення

Реклама

Оголошення

Загублений учнівський квиток, виданий Кіровоградським машинобудівним технікумом на ім'я Наталії Володимирівни КОПІЄВСЬКОЇ, вважається недійсним.

Комп'ютери РС/АТ, будь-яку периферію до них, широкі й вузькі принтери, телефакси, пристрої для автоматичної відповіді по телефону, факсу, ксерокси формату А3 й А4, калькулятори. — усе це оптом і в роздріб реалізує

МП «Схід-Захід»

Доставка техніки — в найкоротші строки: через 14 днів після укладання договору.

Телефони в Кіровограді:
55-73-47; 27-73-50; 26-36-93.
Дзвонити з 8 до 21 години.

СІМЕЙНЕ ЩАСТЯ— У ВАШИХ РУКАХ

ЗАЙДІТЬ— НЕ ПОШКОДУЄТЕ

Загублений студентський квиток № 328/87, виданий Кіровоградським педінститутом на ім'я Світлани Андріївни ОЛЕФІРОВОЇ, вважається недійсним.

КІНОРЕПЕРТУАР

м. КІРОВОГРАД

КІНОТЕАТР «КОМСОМОЛЕЦЬ»
З 9 ВЕРЕСНЯ любитель американської фантастики і видовищ зможуть подивитися новий художній фільм «Перевертень», який демонструватиметься на сеансах: 10.20; 12.20; 14.20; 16.20; 18.20; 20.30.

КІНОТЕАТР «ЯТРАНЬ»
З 9 ПО 15 ВЕРЕСНЯ любитель фантастичного жанру у великому залі кінотеатру дивитиметься американську стрічку «Мій друг Мек і я». Сеанси:

10.30; 12.30; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30. У малому залі вас чекає нова зустріч з популярним комедійним актором Франції Луї де Фюнесом у фільмі «Фантомас розбушувався». Початок сеансів: 10.20; 12.20; 14.20; 16.20; 18.20; 20.20.

КІНОТЕАТР ІМЕНІ ДЗЕРЖИНСЬКОГО
Хто не встиг подивитися у кінотеатрі «Ятрань» художню стрічку «Фантомас» з участю Луї де Фюнеса і Жана Марс, нагадаємо, фільм демонструватиметься у червоному залі з 9 ПО 15 ВЕРЕСНЯ. СЕАНСИ: 10.10; 12.10; 14.10; 16.10; 18.10; 20.10. Зелений зал запрошує любителів гостросюжетного кіно. Американська стрічка «Не відповідайте на телефонний дзвінок» демонструватиметься о 10.20; 12.20; 14.20; 16.20; 18.20; 20.20.

СПОРТИВНА ХРОНІКА

ФУТБОЛ

30 серпня відбувся чвертьфінальний матч розгришу кубку України з футболу між «Зіркою» та охтирським «Нафтовиком». Кіровоградці програли у цій зустрічі з мінімальним рахунком 2:3 (нагадаємо, що перша зустріч цих клубів закінчилася виїзною 1:1). Голи у кировоградців забили Едуард Денисенко та Михайло Паламарчук.

2 вересня «Зірка» приймала на своєму полі шепетівський «Темп» і програла з рахунком 1:3. Єдиний гол забив Едуард Денисенко.

У четвер, 5 вересня кировоградці зустрілися з «Вересом» (Рівно). Рахунок цього матчу 0:2 на користь рівнян.

АВТОКРОС

На всесоюзному авторосі серед машин типу «баггі», який відбувся нещодавно у м. Веселіяна Краснодарського краю,

наші земляки з спортивно-технічного клубу «Фортуна» Олександрівської станції техобслуговування автомобілів зайняли своє місце у загальнокомандному заліку, а кандидат у майстри спорту Олександр Черствий був третім у класі машин з двигуном «Жигулі». Його товариш по збірній, майстер спорту сандріявугілля зайняв друге місце у фінальному заїзді на машині з двигуном «Запорожець».

ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ СЕРЕД ЮНІОРІВ

У Новомиргороді пройшли змагання фіналу першості республіки з футболу серед юнаків 16—17 років на приз ДФСТ спортивно-юнацької третьої місце, уступивши в упертій боротьбі спортсменам Рівного та Донецька.

лише свідому тверезість, але і впевненість у світлому майбутньому.

Щодня о 18 годині в Кіровограді по вулиці Карла Маркса, 84 (зупинка ДТСААФ) чекають усіх бажаючих, кому дороге сімейне щастя і почуття власної гідності.

Бажаємо успіху!

Українська асоціація
«Відродження».

У приміщенні обласного ДТСААФ на 3-му поверсі проводиться постійний набір до груп позбавлення від алкогольної та нікотинової залежності. Застосовується найефективніший, найнадійніший і довговічний метод Г. А. Шичка.

Тут прищеплюються навички очищення організму від шкідливих та радіонуклідів.

За 10 днів ви отримаєте не

Наша адреса: м. Кіровоград, вул. Попова, 20, корп. 5.

Телефон: 59-68-38.

Іхати: автобусами №№ 101, 106, 112, 119, 134; тролейбусами №№ 4, 8 до зупинки вул. Попова.

понеділок

9 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

16.00 Новини. 16.10 Для дітей. "Наш Маршак". Лялькова вистава. 16.50 "Віч-на-віч з ринком". 17.20 Фільм-концерт "Поет, море, натхнення". 18.00 "День за днем" (Кіровоград). 18.20 "Сортнаслідоч". Люди і їх справи (Кіровоград). 18.35 Улюблені мелодії. 19.00 Актуальна камера. 19.30 "Хто ми?". Громадсько-політичний відеотижневик. Частина 1. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Кіровоградський комерційний канал "Два крила". Концерт на замовлення жнивварів к-пу ім. Щорса Мало-віськівського р-ну (Кіровоград). 21.30 Бесіда лікаря. Обережно: гриби. 21.45 "Хто ми?". Частина 2. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Все про кіно. 0.30 Нічний телезал. Народна артистка СРСР Едіта П'єха у музичному фільмі "Нам рано жити спогадами".

* ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.05 "Лушайого жива". Документальний телефільм. 9.25 Мультфільм. 9.40 Марафон-15. 10.40 "Давид і Голіаф". Художній телефільм. 11.55 Народні казки і притчі різних країн. 12.00 ТСН. 12.10 "Торговий ряд". Комерційний вісник. 12.25 Футбольний огляд. 12.55 Другий фольклорний фестиваль народів Поволжя. 15.00 ТСН. 15.15 "Іван Павлов. Пошуки істини". Художній телефільм. 1 серія. 16.30 С. Прокоф'єв. Концерт N 1 для фортепіано з оркестром сім'ю. 16.55 Прем'єра документального телефільму "Композиція N 6". 17.25 Дитяча година. З уроком німецької мови. 18.25 Блокнот. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 Ми і економіка. 19.15 "Торговий ряд". Комерційний вісник. 19.30 Світ захоплених. 19.45 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Гулящі люди". Фільм 1. 1 серія. 21.00 Інформаційна програма. 21.40 Прем'єра фільму-вистави Академічного Малого театру Союзу РСР "Ніч Ігуні". Під час перерви — 23.20 ТСН. 0.50 Кумири: Олег Газманов. 1.20 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Гулящі люди". Фільм 1. 1 серія. 2.35 "І знову оперета".

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.15 Джерела. 8.40 "Долі забутих кораблів". Документальний телефільм. 9.10 Майстри мистецтв. Л. Чурсіна. 10.15 Свято татарської пісні "Рамазан". 11.00 Телеб'їрка. 11.30 Російська енциклопедія. "Толстой і Толстие". 13.20 Італійська мова. 13.50 "Рекорд". Художній телефільм. 14.55 "Поезії танцю". Фільм-балет. 17.00 Музичний телебонус. А. Дворжак. Концерт для віолончелі з оркестром. 17.40 "Незнайка". 18.00 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Збірна СРСР — збірна Польщі. 18.45 Мультфільм. 18.55 Колаж. 19.00 Концерт артистів української естради. 19.25 Телеб'їрка інформую. 19.55 Реклама. 20.00 Вісті. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Тема з варіаціями. Музика на воді. Передача 2. 21.30 Музична колекція. 21.45 Без ретуші. 22.55 Реклама. 23.00 Вісті. 23.30 Театральний роз'їзд. 23.55 Футбол. Чемпіонат СРСР. "Локомотив" — "Спартак". 2 тайм.

вівторок

10 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

7.30 Відеоблок "Ранкова мозаїка". 9.00 Доброго вам здоров'я. 9.30 Поезія українського авангарду. 9.55 Відеофільм-вистава "Як чоловіки про жінок говорили". 10.35 Шкільний екран. 10 кл. Основи інформатики і обчислювальної техніки. 11.05 Все про кіно. 16.00 Новини. 16.10 Для дітей. "Сім нот". 16.40 Приватизація по-горлівськи. 17.10 Говоримо українською. 17.30 На допомогу школі. Українська література. П. Куліш. "Чорна рада". 18.00 На сесії Верховної Ради України. 19.00 Актуальна камера. 19.30 На сесії Верховної Ради України. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 На сесії Верховної Ради України. По закінченню — 23.25 Нічний телезал. Відеофільм-вистава "Петро".

* ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.00 Мультфільм. Грає квартет солістів Академічного російського народного оркестру імені М.Осипова. 9.30 Дитяча година. З уроком німецької мови. 10.30 "Гулящі люди". Художній фільм. Фільм 1. 1 серія. 11.45 Біржові новини. 12.00 ТСН. 12.15 Хокей. Кубок Канади — збірна СРСР. 14.15 Телеміст. 15.00 ТСН. 15.15 "Іван Павлов. Пошуки істини". Художній телефільм. 2 серія. 16.25 О.Бородін. Симфонія N 2 сі мінором. 16.55 Прем'єра документального телефільму "Формула часу". 17.25 "Разом з чемпіонами". 17.40 Дитячий музичний клуб. 18.25 Блокнот. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 Політичні діалоги. 19.30 Світ захоплених. 19.45 Виступ дипломата телерадіоконкурсу "Голоси Росії" ансамблю "Воскресенье". 19.55 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Гулящі люди". Фільм 1. 2 серія. 21.00 Інформаційна програма. 21.40 Хокей. Кубок Канади. Збірна Канади — збірна СРСР. Під час перерви — 22.20 Біржові новини. 23.15 ТСН. 0.10 Бесіди з єпископом Василем Родзянком. Передача 1. 0.35 "Діти Чорнобиля — наші діти". Благодійний концерт. 1.40 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Гулящі люди". Фільм 1.2 серія. 2.45 "Вальс, вальс, вальс...". Кіноконцерт.

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 Мультфільм. 8.30 Футбол. Чемпіонат СРСР. "Локомотив" — "Спартак". 2 тайм. 9.20 Музичний телебонус. А. Дворжак. 10.00 Французька мова. 1 рік навчання. 10.30 Ритмічна гімнастика. 11.00 Без ретуші. 12.15 "К-2 представляє". 13.00 Французька мова. 2 рік навчання. 13.30 "Корона вуза". Художній телефільм. 1 серія. 14.40 Прем'єра документального телефільму "Академія дитячих наук. Музика". Фільм 1. 17.00 Кінопубліцистика союзних республік. Прем'єра документального телефільму "А ліс буде рости?". 17.30 Провінційний салон. 17.55 Колаж. 18.00 Міжнародні змагання "Московський тріатлон". 18.45 Співає Л.Прівіна. 19.00 Парламентський вісник Росії. 19.15 Київська панорама. 19.45 Телефільм "Вишиванки Михайлини Сабодаш". 20.00 Вісті. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Камера досліджує минуле. "Я служив у охороні Сталіна". Документальний фільм. 22.00 "П'яте колесо". Художньо-публіцистична програма. Під час перерви — 23.00 Вісті. 0.35 Спортивне шоу-кеч.

середа

11 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

7.30 Відеоблок "Ранкова мозаїка". 9.00 Художній фільм "Ескадрон гусар летючих". 1 і 2 серії. 16.00 Новини. 16.10 "Джерельце". Телеліцей української мови для малят. 16.55 Музичний фільм "Вогнище". 17.30 "День за днем" (Кіровоград). 17.45 "Газ — наш друг" (Кіровоград). 18.00 На сесії Верховної Ради України. 19.00 Актуальна камера. 19.30 На сесії Верховної Ради України. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 На сесії Верховної Ради України. По закінченню — Нічний телезал. Оберіг-91. Всеукраїнський фестиваль авторської пісні та співаної поезії.

* ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.05 Мультфільм. 9.25 У нас в студії Азербайджанський камерний оркестр імені Кара Караєва. 9.55 Разом з чемпіонами 10.10 Дитячий музичний клуб. 10.55 "Гулящі люди". Художній фільм. Фільм 1.2 серія. 12.00 ТСН. 12.10 Ключ до світового ринку. 12.40 Мама, тато і я. 15.00 ТСН. 15.15 "Іван Павлов. Пошуки істини". Художній телефільм. 3 серія. 16.20 К.Нільсен. Концерт для флейти з оркестром. 16.40 "Біржовий пілот". 16.50 Прем'єра документального телефільму "Дорога не скажу куди...". 17.30 Дитяча година. З уроком англійської мови. 18.30 Блокнот. 18.35 Планета. 19.20 Вперше на екрані ЦТ. Художній телефільм "Гулящі люди". Фільм 2. 21.00 Інформаційна програма. 21.40 "Сімейна хроніка давніх знайомих". Прем'єра документального телефільму "Ілля". 1 і 2 серії. 23.15 ТСН. 23.30 Кінопанорама. 0.45 Бесіди з єпископом В.Родзянком. Передача 2. 1.10 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Гулящі люди". Фільм 2. 2.45 Концерт артистів балету.

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.15 Мультфільм. 8.30 "У світі тварин". З сурдоперекладом. 10.00 Німецька мова. 1 рік навчання. 10.30 Концерт хору МДУ ім. М.В.Ломоносова. 11.00 "П'яте колесо". Художньо-публіцистична програма. 13.15 Німецька мова. 2 рік навчання. 13.45 "Корона вуза". Художній телефільм. 2 серія. 14.55 Прем'єра документального фільму "Деважіль Архімеда?". Фільм 2. 18.00 Спортивна гімнастика. Чемпіонат світу. 19.00 Київська панорама. 19.30 Телефільм "Постриження". 20.00 Вісті. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Камера досліджує минуле. Документальний фільм. 21.35 Програма Філа Донахью. "Ті, що пережили клінічну смерть". 22.25 Документальний фільм. 23.00 Вісті. 23.20 М.Шемакін. Про час і мистецтво. 23.50 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Збірна Греції — збірна СРСР.

четвер

12 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

7.30 Відеоблок "Ранкова мозаїка". 9.00 Бесіда лікаря. Обережно: гриби. 9.15 Перлини душі народної. 9.50 Художній фільм "Добрі наміри". 11.05 Альфа і омега. 16.00 Новини. 16.10 Для дітей. "Веселка". 16.40 Республіканська фізико-математична школа. Метод координат. Передача 1. 17.10 Літературна катка України. Василь Стус (Кіровоград на Республіканське телебачення. 17.40 Телефільм "Маленька подорож до Єгипту". 18.00 На сесії Верховної Ради України. 19.00 Актуальна камера. 19.30 На сесії Верховної Ради України. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 На сесії Верховної Ради України. По закінченню — нічний телезал. Художній телефільм "Вавілон-20".

* ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.00 "Вахтовики". Документальний телефільм. 9.20 Грає І. Бочкова (скрипка). 9.50 "Гулящі люди". Художній фільм. Фільм 2. 11.30 За зведеннями МВС. 11.45 Ліловий кур'єр. 12.00 ТСН. 12.15 Хокей. Кубок Канади. Півфінал. 14.15 Телеміст. 15.00 ТСН. 15.15 "Іван Павлов. Пошуки істини". Художній телефільм. 4 серія. 16.20 Музичний фольклор Казахстану. 17.00 Прем'єра документального телефільму "Передмова до міста". 17.30 Мультфільм. 17.40 ... До 16 і старші. 18.25 Блокнот. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 За зведеннями МВС. 19.00 Хокей. Кубок Канади. Півфінал. 21.00 Інформаційна програма. 21.40 "Грай, гармонь". 23.15 "Ази кар'єри". 23.30 ТСН. 23.45 "Служіння муз не терпить суєти". 1.00 "Чардаш Монті". Художній телефільм. 2.25 Музика в ефірі. Вибране.

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 Мультфільм. 8.50 Розминка для ерудитів. 10.00 Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.30 Ритмічна гімнастика. 11.00 Камера досліджує минуле. "Я служив в охороні Сталіна". Документальний фільм. 12.30 "Безсоння". Документальний фільм. 13.00 Іспанська мова. 2 рік навчання. 13.30 "Я буду чекати". Художній телефільм. 14.50 Прем'єра документального телефільму "Академія дитячих наук. Музика". Фільм 3. 17.00 Спортивна гімнастика. Чемпіонат світу. 17.50 "Жив-був на строювач". Художній телефільм. 18.55 Колаж. 19.00 Парламентський вісник Росії. 19.15 Київська панорама. 20.00 Вісті. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Камера досліджує минуле. 22.40 Музична колекція. 22.55 Реклама. 23.00 Вісті. 23.20 Армрестлінг. Міжнародний турнір "Золотий ведмідь". 23.50 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Збірна СРСР — збірна Німеччини.

п'ятниця

13 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

7.30 Відеоблок "Ранкова мозаїка". 9.00 Художній фільм "З вєчора до полудня". 1 і 2 серії. 11.15 Співає Олена Камбурава. 11.40 Шкільний екран. 11 кл. Російська література. Лауреати Нобелівської премії. І. Бунін. 12.10 "Газ — наш друг" (Кіровоград). 16.00 Новини. 16.10 На допомогу школі. Творчість Я. Степового. 16.45 "Вічний пам'ятник". До дня працівників лісу (Кіровоград). 17.20 "Щоб казку зробити дійсністю". Агропромбанк "Україна" (Кіровоград). 17.35 "Дзеркало". Програма міської Ради народних депутатів (Кіровоград). 18.00 На сесії Верховної Ради України. 19.00 Актуальна камера. 19.30 На сесії Верховної Ради України. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 На сесії Верховної Ради України. По закінченню — нічний телезал. Канівець. "Відавали батька в прийми". Вистава.

* ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.05 Прем'єра документального телефільму "Ми — белуджі". 9.25 Мультфільм. 9.40 ... До 16 і старші. 10.25 "Сімейна хроніка давніх знайомих". "Ілля". Документальний телефільм. 1 і 2 серії. 12.00 ТСН. 12.15 Хокей. Кубок Канади. Півфінал. 15.00 ТСН. 15.15 "Іван Павлов. Пошуки істини". Художній телефільм. 5 серія. 16.20 Л. Бернштейн. "Дивертисмент". 16.45 Прем'єра документального телефільму. 17.15 Біржові новини. 17.45 Блокнот. 17.50 Хокей. Кубок Канади. Півфінал. Під час перерви — 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 20.05 "Від" представляє: "Поле чудес". 21.00 Інформаційна програма. 21.40 "Від" представляє. Під час перерви — ТСН. 0.55 Танці, танці, танці. 1.25 Хокей. Кубок Канади. Півфінал. 2.55 Для вас грає камерний оркестр народних інструментів під керівництвом Ю. Гурова.

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.15 Документальний телефільм. 8.45 Концерт Академічного оркестру російських народних інструментів. Держтелерадіо СРСР. 9.35 Світ грошей Адама Сміта. 10.15 Англійська мова. 1 рік навчання. 10.45 Співає Любов Прівіна. 11.00 Камера досліджує минуле. "Я служив в апараті Сталіна". Документальний фільм. 12.05 "Підвали і небеса". О. Рибнікова. 13.05 Англійська мова. 2 рік навчання. 13.35 "Невідома". Художній телефільм. 17.00 Спортивна гімнастика. Чемпіонат світу. 17.50 "Східний Сибір". Кіножурнал. 18.00 Грає ансамбль "Карелія-брас". 18.25 Прем'єра документального телефільму "Астраханський вузол". 19.00 Чемпіонат СРСР з футболу. "Динамо" (Київ) — "Спартак" (Владикавказ). 19.45 Київська панорама. 20.15 Вечірня казка. 20.30 "Музика нашої молодості". 21.15 Спортивна програма. 21.45 Незалежний коментар. 22.00 "П'яте колесо". Художньо-публіцистична програма. Під час перерви — 23.00 Вісті. 0.35 Футбол. Чемпіонат СРСР. "Торпедо" — ЦСКА. 2 тайм.

субота

14 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

7.30 Ритмічна гімнастика. 7.50 На хвилі дружби. Західнонімецький ансамбль "Шейнтіхор". 8.35 Художній відеофільм "Павло Полуботок". 1 серія. 9.50 Новини. 10.05 Дж. Верді "Травіата". Оперна вистава. 12.30 Доброго вам здоров'я. Профілактика нейро-СНД. 13.00 Документальний фільм "Подолати бар'єр". 13.10 Новини. 13.25 Для дітей. Художній телефільм "Мері Полінс, до побачення". 1 і 2 серії. 15.45 Кукурік і К. Розважальна програма для дітей. 16.35 Пісенне мереживо. 16.45 Мультіпанорама. 17.45 Дзвони Чорнобиля. Розсекречені документи Чорнобиля. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Прем'єра документального фільму "Осанна". 20.00 Чемпіонат СРСР з футболу. "Шахтар" — "Металіст". 2 тайм. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Чемпіонат СРСР з футболу. "Шахтар" — "Металіст". 2 тайм. 21.45 Художній фільм "Прощання з Петербургом". 23.15 Вечірній вісник. 23.45 Нічний телезал. "Мелодії літа та любов". Кіноконцерт.

* ЦТ (1 програма)

6.30 Концерт державного ансамблю танцю Молдови "Жок". 7.05 Мультфільм. 8.00 Ритмічна гімнастика. 8.30 ТСН. 8.45 Концерт. 9.25 "Бурда моден" пропонує... 9.55 Ранкова розважальна програма. 10.25 Здоров'я. 10.55 У світі тварин. 11.40 Золоте руно. 12.00 Дочка поета. 12.30 Співає М. Гнатюк. 13.15 "Партнер". 13.45 Фільм-режисера М. Захарова. "Дім, який побудував Свіфт". 1 серія. 15.00 ТСН. 15.15 "Дім, який побудував Свіфт". 2 серія. 16.20 "Земля — наш спільний дім". Телефотоконкурс. 16.25 Гонг. 17.40 С. Рахманінов. Симфонічна фантазія. 17.55 "Держави вічна любов". Московський Кремль. Фільм 2. 18.35 Прем'єра мультфільму "Бджола Майя". 12 серія. 19.00 Футбол. Чемпіонат СРСР. "Спартак" (Москва) — "Динамо" (Москва). 2 тайм. 19.50 Народні мелодії. 20.00 Прем'єра художнього телефільму "Карібська таємниця". 1 серія. 21.00 Інформаційна програма. 21.40 Прем'єра художнього телефільму "Карібська таємниця". 2 серія. 22.40 ТСН. 23.00 "Театр одного актора". 0.30 Хіт-парад цитируєвіка "Сім'я". 1.45 "Клоун". Художній телефільм. 1 серія. 2.55 "А вікна тоді були різьблені". Документальний телефільм.

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.15 Чемпіонат СРСР. Футбол. "Торпедо" — ЦСКА. 2 тайм. 9.05 Спорт для всіх. 9.20 Мультфільм. 9.30 Відеоканал "Співдружність". 11.00 Відеоканал "Плюс одинадцять". 13.00 "Ритми Ролан Гарро". Про відкритий чемпіонат Франції з тенісу. 13.45 Прем'єра науково-популярного фільму. 14.40 Колаж. 14.45 Спортивна гімнастика. Чемпіонат світу. 16.45 "Вибір". Художній телефільм. 18.00 Футбол. Чемпіонат СРСР. "Спартак" (Москва) — "Динамо" (Москва). 1 тайм. 18.50 "АТВ — брокер". 19.00 Українська панорама. 19.45 Музична колекція. 20.00 Вісті. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Тема з варіаціями. Уроки майстерності. С. Прокоф'єв. 21.15 Документальний фільм. 21.45 "Презентація журналу "Столиця". 23.00 Вісті. 23.20 "Програма А". Фестиваль "Рок-саммер-91". 0.40 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Півфінал.

неділя

15 ВЕРЕСНЯ

* УТ (1 програма)

7.30 Ритмічна гімнастика. 7.50 Фільм-концерт "Дума". 8.30 "У неділю вранці". Інформаційно-музична програма. 9.30 Новини. 9.45 Народні таланти. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 10.15 Художній відеофільм "Павло Полуботок". 2 серія. 11.25 Фото на згадку. Поет-пісняр В. Крищенко. 12.00 Науково-популярний фільм "Птах-віщун". 12.30 Новини. 12.50 На прохання глядачів. Художній фільм "Гасниці острова "Бек-Кап". 14.10 "Наш ліс — наш дім". Теленарис. 14.30 Село і люди. 15.15 "Ві нам писали". Музична передача за листами глядачів. 16.00 Служба солдатська. 17.00 Здрастуй, хор. Співає великий дитячий хор українського телебачення і радіо. 17.30 Телеспортсмена. 18.20 Джазові вітражі. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Документальний фільм "Жовтень-90". Київ, Україна. 20.50 На добраніч, діти! 21.00 Л. Костенко. "Маруся Чурай". Вистава. Під час перерви — 22.55 Вечірній вісник. 0.10 Художній фільм "Дамське танго".

* ЦТ (1 програма)

8.00 Ритмічна гімнастика. 8.30 ТСН. 8.45 Тираж "Спортлото". 9.00 Наш сад. 9.15 "З ранку раненько". 10.00 На службі Вітчизні. 11.00 Ранкова зоря. 12.00 "Клуб мандрівників". 13.00 Сільська година. 14.00 "Марафон-15". 15.00 ТСН. 15.15 Хокей. Кубок Канади. Фінал. 17.15 Міжнародна панорама. 18.00 "Багато голосів — один світ". "Любов вулканів". 18.10 "Волт Дісней представляє". 19.00 Прем'єра документального фільму "Рік Відоці". 19.35 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Друга спроба". 21.00 Інформаційна програма. 21.40 "Брейн ринг". Юнацький турнір. Зустріч команд Києва і Одеси. 22.15 Спортивний телевечір. Під час перерви — 23.15 ТСН. 0.35 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Фінал. 1.35 "Клоун". Художній телефільм. 2 серія. 2.55 Для вас грає камерний оркестр.

* ЦТ (2 програма)

* УТ (2 програма)

8.00 На зарядку ставай! 8.15 Народні мелодії. 8.30 Спортивна гімнастика. Чемпіонат світу. 9.30 Відеоканал "Співдружність". 11.00 Програма Філа Донахью. "Ті, що пережили клінічну смерть". 11.50 Святе і вічне. 12.15 Камера досліджує минуле. 14.15 Програма для дітей. 15.25 "Визнання". Художник Іван Сандирев. 15.50 "Червоне сонце". Художній фільм. (США). 17.05 Телеб'їрка інформую. 17.40 Головний редактор журналу "Посев" А. Югов. 18.05 Прем'єра телевистави "Носорог". Автор — Є. Іонеско. 20.00 Вісті. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Круглий стіл. 22.00 "К-2 представляє". 22.45 "Незалежний коментар". 23.00 Вісті. 23.20 Росмузімпорт.

НА ДОЗВІЛЛІ

КЛУБ ЗНАЙОМСТВ

Усіх, хто хоче дати подібні об'яви, просимо переказати в будь-якому поштовому відділенні на розрахунковий рахунок редакції № 002700202 у дирекції Укрсоцбанку м. Кіровограда, МФО 323293 13 крб., виласи в конверт квитанцію про відправлення грошей і розбірливо написати текст вашого оголошення. Коротко повідомте про себе все, що вважаєте за потрібне, і так само стисло опишіть вимоги до майбутнього знайомства. Вважайте свою зворотню адресу з індексом, повністю ім'я та по батькові, і ми безплатно перешлемо нерозкритими всі листи, які надійдуть на Ваше ім'я. За Вашими бажаннями Ваше ім'я можемо не вказувати.

Якщо Вас зацікавить опубліковане в газеті оголошення про знайомство, напишіть абонентів листи за адресою: 316050, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36, редакція газети «Молодий комунар». Клуб знайомств, абоненту М...

Якщо тобі вже за 30, а до того ж ти — жінка, то самотність гнітить і принижує тебе. Хочеться сімейного затишку, хочеться, щоб на тебе чекали, хочеться відчувати, що ти комусь потрібна. Життя не склалося із першим чоловіком, він виявився людиною егоїстичною і підлою. Тепер живемо із шестирічним сином одні. Матеріально та житлом забезпечено, освіта вища. Струнка, висока, чорнява, в людях цінує перш за все порядність. З метою створення сім'ї познайомлюся із чоловіком 30—40 років із

вищою освітою, що має серйозні погляди на життя

Аб. 015.

Я самотня, 33 роки, висока (176 см), шатенка, неговірка, серйозна. Хочу познайомитися з самотнім, добрим і розумним чоловіком, який народжений під знаком Риба, Рака чи Скорпіона в 1950, 1954 або 1958 році. Зовнішність, фізичні вади не мають значення. На зміну місця проживання не погоджусь. Тих, хто має шкідливі для здоров'я звички, шукачів пригод і тих, хто хоче знайти багату наречену, прошу мені не писати.

Аб. 016.

Хочу познайомитися з самостійною жінкою із села, котра не боїться роботи колгоспної і згодна на переїзд, віком 25—35 років. Якщо у неї є дитина, то заміною батька. Я був жонатий, та зелений змії розлучив нас. Уже 7 років живу сам. Коли була мама жива, вона помагала мені. Уже мами піроку немає, померла. Зостався я сам як сирота. Маю свій дім, хазяйство тримаю, не п'ю, але курю. Люблю музику і хорошу літературу, працюю в овочевому кооперативі. Мені 34 роки, зріст 165 см.

Аб. 017.

Українка 36 років, зріст 162 см, освіта вища, русава, сіроока, звичайної зовнішності, середньої повноти, без поганих звичок, за гороскопом Риба. Від першого шлюбу маю сина 12 років. Захоплення: музика, поезія (сама трохи пишу), фотографія, астрологія. Своїм обранцем бачу жителя Кіровограда, українця, не нижче 170 см, без бороди і вусів, з освітою вищою або середньою спеціальною, без шкідливих звичок, 32—40 років, не схильного до повноти, не аліментщика і не засудженого, забезпеченого житлом і матеріально. Якщо сам ростить дочку до 10 років — заміною матір. В першу чергу відповім на щирий лист із фотокарткою (повернення якої гарантую) автору листа на ім'я Віктор чи Віталій.

Аб. 019.

VIDEO

м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71.

НЕДІЛЯ, 8 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Ніндзя-авіатор». Бойовик.
- 13.30 «Сім прекрасних гадаторів». Пригоди.
- 15.30 «Залізний орел». Бойовик.
- 17.30 «Собака-поліцейський». Комедія.
- 19.30 «Повернення пам'яті». Фантастика.
- 21.30 «Гавана». Мелодрама.

ПОНЕДІЛОК, 9 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Гор». Фантастика.
- 13.30 «Бойова машина смерті». Бойовик.
- 15.30 «Бак Роджерс у XXV ст.». Фантастика.
- 17.30 «Майстер-блестер». Бойовик.
- 19.30 «Туз». Комедія.
- 21.30 «Хитрун». Детектив.

ВІВТОРОК, 10 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Ультрафорс». Бойовик.
- 13.30 «Безумна місія в дії». Фантастика.
- 15.30 «Войовничий колос». Фантастика.
- 17.30 «Великий улов». Бойовик.
- 21.30 «Жовта борода». Комедія.

СЕРЕДА, 11 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Контакти кунг-фу». Бойовик.

- 13.30 «Тарзан». Пригоди.
- 15.30 «Бестселлер». Детектив.
- 17.30 «Поховані живими». Жахи.
- 19.30 «Пекельний табір». Бойовик.
- 21.30 «Лікарня, молодість, любов». Комедія.

ЧЕТВЕР, 12 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Бронсон Лі — чемпіон». Бойовик.
- 13.30 «Дівчинка-пілот». Бойовик.
- 15.30 «Гра на дорогах». Пригоди.
- 17.30 «Пропавші хлоп'ята». Жахи.
- 19.30 «Острів». Бойовик.
- 21.30 «Аліс — прекрасне тіло». Комедія.

П'ЯТНИЦЯ, 13 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «У пошуках влади». Бойовик.
- 13.30 «2019 рік після падіння Нью-Йорку». Фантастика.
- 15.30 «Людина зі смертельним кулаком». Бойовик.
- 17.30 «З днем народження». Жахи.
- 19.30 «Відшукати і знищити». Бойовик.
- 21.30 «Врятування в перемозі». Бойовик.

СУБОТА, 14 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Поліцейська історія». Бойовик.
- 13.30 «Битва титанів». Пригоди.
- 15.30 «Мисливці за привидами». 1 ч. Фантастика.
- 17.30 «Дівчі померлих». Жахи.
- 19.30 «Холодний фронт». Пригоди.
- 21.30 «Диявольниця». Мелодрама.

НЕДІЛЯ, 15 ВЕРЕСНЯ

- 10.00 Мультфільми.
- 11.30 «Краще майбутнє». Бойовик.
- 13.30 «Сліпа лютя». Бойовик.
- 15.30 «Мисливці за привидами». 2 ч. Фантастика.
- 17.30 «Вампіри». Жахи.
- 19.30 «Індіо». Бойовик.
- 21.30 «Ті дитина». Комедія.

ПОВІСТЬ

(Продовження.
Поч. у № 28—34).

Коли прийшли в будинок відпочинку, Можній ненадовго кудись сховався і вже в кімнаті, коли вкладались спати, задоволено повідомив:

— Нікуди не відлучалась твоя Світлана.
— Так уже й моя, — сонно буркнув Григорій.

А вранці чергова покликкала Можній до телефону.
— Можній слухає, — назвався, піднявши зі столу трубку.

Доброго ранку, — почув приглушений голос. — Даруйте, я тут проїздом. Мене просили передати вам кілька слів.

Викладайте своїх кілька слів.
— А вони такі: «Тикничи, мої запорожці відпочивають не зовсім пишно. Треба якомога пишніше».

ШУКАЄМО ЕСТЕТА

Редакції «Молодого комунара» ТЕРМІНОВО потрібен художник.

Запрошуємо фахівців, котрі мешкають у Кіровограді і знаються на особливостях газетного ілюстрування та верстки.

— Все?
— Все.
— Щасливої путі.
На тому кінці покляли трубку.
— Що ти на це скажеш? — запитав Можній, передавши зміст розмови Коваленкові.
— Скажу, що наш вусань ясновидящий.
— А не всевидящий? — похитав головою Можній.
Тепер вчорашня вечірка не здавалась їм такою вже випадковою.
— Лише не можу уявити в цій ролі Колі Машенка, — вголос подумав Можній. — Щось він занадто вертеться біля нас.
— Хто на що вчився, — посміхнувся Григорій.
— Я тебе повчусь, — пригрозив Едуард. А потім: — Ми з тобою хто, курортники? Може, сьогодні пляж обійдеться без нас?
— А Світлана?
— Царця ночі? Гаразд, прогулююсь я. А ти пляжся.

Світлана й справді раювала на пляжі, сприймаючи відверті, хоча й скрадливі (дружини ж поряд) чоловічі погляди.

А Можній навіть на обід не з'явився. Стрілись аж увечері.
Пишний і справді підполковник міліції, Гриню. Репутація — непохитна, авторитет високий. Обхвасівцев. Як там, на пляжі, сонце в голову тобі не вдарило?

— А що? — підозрюючи черговий розгріш, запитав Григорій.
— Не хочу, щоб ти знепритомнів.

З цими словами він вийняв із задньої кишені брюк фотознімок і подав його Коваленкові.

У того очі рогом стали: на фото він упізнав Світлану Гончаренко і... Миколу Петровича Пишного. У купальних костюмах під розкішними пальмами.

— М-да... — тільки й спромігся сказати. Таке не кожного року побачиш.
— Вчися, Гриню, вчися. На старість як знахідка буде.

Він відверто радів, як радіє дитина, коли їй дадуть нову іграшку.

— Ох ви, мої гарносенькі, — говорив він до тих на фото, — ох ви, мої цнотливінькі.

— Значить, — почав Григорій, але Можній його перебив:

— Це ще зовсім нічого не значить, крім того, що ці двоє знайомі між собою. Фото — позаторішнє. Фісун діло знає. — Хто такий Фісун, Едуард не пояснив, а Григорій не став запитувати. — От ще місце вясниться. Завтра знатиму.

— Далеко підеш, — сказав Григорій.

(Далі буде)

Засновники — Кіровоградський обком ЛКСМУ (МДС) і трудовий колектив редакції.

Наш р/р № 002700202 у дирекції Укрсоцбанку м. Кіровограда, МФО 323293.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 22-54-26; відповідального секретаря — 22-27-65; секторів: економіки та екології — 22-04-84; культури і моралі — 22-29-92; комсомольського життя та політики — 22-04-84; учнівської та студентської молоді — 22-59-82; соціальних проблем — 24-66-79; робітничої молоді і спорту — 24-64-21; фотолабораторії — 24-94-94; коректорської — 23-61-83; оголошень — 22-59-82; бухгалтерії — 22-47-22.

Обласна друкарня, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 605.

Індекс 61103. Тираж 16 500.

Редактор

М. ШВОРАК